

Beszámoló a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pécs, 2013. március 10.

Tartalom

1.	Bevezetés	5
2.	Személyi állomány	5
3.	Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi.....	5
3.1.	Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai	5
3.1.1.	Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett, és védelemre tervezett természeti területek	5
3.1.2.	Földtani alapszelvények	6
3.1.3.	Ex lege védett természeti területek (kunhalom, földvár, forrás, víznyelő).....	6
3.1.4.	Ex lege védett természeti értékek (barlangok)	7
3.1.5.	Natura 2000 területek	8
3.1.6.	Ramsari területek	9
3.2.	Területvásárlások adatai	10
	Tárgyévben vásárolt terület	10
3.3.	Saját vagyonkezelésű területek	10
3.4.	Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek	11
3.4.1.	Védelemre tervezett mesterséges üregek.....	11
3.5.	Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek.....	11
3.6.	Magas Természeti Értékű Területek	12
4.	Kutatás és monitorozás	12
4.1.	Kutatás	12
4.2.	Monitorozás	12
4.3.	TIR adatfeltöltés	16
4.4.	Jelentési kötelezettség	16
5.	Természetvédelmi kezelési tevékenység.....	17
5.1.	Természetvédelmi kezelési tervek, Natura 2000 fenntartási tervek	17
5.1.1.	Természetvédelmi kezelési tervek.....	17
5.1.2.	Natura 2000 fenntartási tervek.....	17
5.2.	Élőhely-fenntartás,-kezelés	18
5.2.1.	Élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai változások	18
5.2.2.	Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek.....	18
5.3.	Élőhely-rehabilitáció.....	19
5.4.	Fajmegőrzési tevékenységek.....	19
5.5.	Saját állatállomány	20
5.6.	Erdőterületek, erdőgazdálkodás	21
5.7.	Vadászterületek, vadgazdálkodás.....	22
5.8.	Halászati vízterek	22
6.	Tájvédelem.....	23
6.1.	Egyedi tájértékek	23
6.2.	Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése.....	25
6.3.	Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben	25
6.4.	Tájvédelmi szakértői tevékenység	26
7.	Projektek.....	26

7.1.	Természetvédelmi projektek	26
7.1.1.	Barlangjáratok biztosítása és lezárása, műszaki létesítmények korszerűsítése a Mecsek és a Villányi-hegység területén; KEOP	26
7.1.2.	Water and Life for Drava and Vuka HU-HR IPA pályázat	26
7.1.3.	Danubeislandforest LIFE+ projekt	27
7.1.4.	Pintér-kert felújítása	28
7.1.5.	Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezéti-Holt-Duna területén	28
7.2.	Turisztikai és infrastruktúra-fejlesztési célú pályázatok	28
7.2.1.	Siklós-Mohács Turisztikai tengely	28
7.2.2.	Környezeti nevelés megújítása, IPA pályázat	29
7.2.3.	Ős-Dráva Ökoturisztikai Látogatóközpont és Bemutatóhely kialakítása– DDOP pályázat	29
7.2.4.	Energetikai projektek-A Mohácsi Történelmi Emlékhely új fogadóépületének használati melegvíz, fűtés- és hűtésigény kielégítésére szolgáló hőszivattyús rendszerének kialakítása	29
7.2.5.	Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben	30
8.	Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység	30
8.1.	Az igazgatóság ügyiratforgalma	30
8.1.1.	Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára	30
8.1.2.	Jelentési feladatok a Minisztérium számára	31
8.1.3.	Ügyfelekkel történő levelezés	31
8.2.	Szabálysértési eljárások	31
8.3.	Büntető eljárások	32
8.4.	Polgári eljárások	33
9.	Természetvédelmi Őrszolgálat	33
9.1.	Alapadatok	33
9.1.1.	Személyi feltételek	33
9.1.2.	Technikai felszereltség	34
9.1.3.	Polgári természetőrök	35
9.2.	Feladatellátás	36
9.2.1.	Hatósági feladatellátás	36
9.2.2.	Együttműködés más hatóságokkal	37
9.2.3.	Nem hatósági feladatellátás	38
10.	Költségvetés és vagyon	39
10.1.	Kiadások	39
10.2.	Bevételek	39
10.3.	Vagyon	40
10.3.1.	Befektetett eszközök	40
10.3.2.	Forgóeszközök	40
10.4.	Épületek	41
10.5.	Eszközök	41
11.	Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok	44
11.1.1.	Látogató-, és oktatóközpontok	44
11.1.2.	Tanösvények	45
11.1.3.	Egyéb bemutatóhelyek	45
11.1.4.	Egyéb bemutató területek	46

11.1.5.	Társadalmi kapcsolatok.....	46
11.1.6.	Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények.....	49
11.1.7.	Szakvezetési túrák.....	49
11.1.8.	Erdei iskolák.....	50
11.1.9.	Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	50
11.1.10.	Kiadványok.....	52
11.1.11.	Látogatóstatisztika	52
11.2.	Tervezett fejlesztések 2013.....	53
11.3.	Együttműködési megállapodások.....	54
11.4.	Fontosabb események 2012-ben	55
12.	Közfoglalkoztatás.....	55
12.1.	Alapfeladatok, személyi feltételek	55
12.2.	Elvégzett feladatok, eredmények	56
13.	Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	56
14.	Belföldi és külföldi együttműködés	57
15.	Ellenőrzés	57
16.	Éves munka legfontosabb tevékenységeinek összefoglalása.....	58
17.	Fontosabb célkitűzések a következő évre	59

1. Bevezetés

Jelen beszámoló a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységét foglalja össze. Összeállításakor törekedtünk arra, hogy elsősorban a tárgyévben bekövetkezett változásokat, fejlesztéseket, eredményeket mutassuk be.

2. Személyi állomány

Igazgatóságunk számára meghatározott létszámkeret 2012. évben az elmúlt évekhez hasonlóan változatlanul 68 fő volt. A személyi állományról elmondható, hogy jól képzett, magasan kvalifikált személyekből áll. A létszám – mintegy 57 %-át képezik a tájegységekben, valamint területi osztályokon dolgozó természetvédelmi őrök, referensek, szakreferensek, területi osztályvezetők. A fennmaradó 43 % az Igazgatóság központi létszámát képező referensekből, szakreferensekből, és vezetői létszámból tevődik össze.

A feladatok széles skálája, a terület szétszórt jellege miatt a létszámkeret – az előző évekhez hasonlóan – szűknek mutatkozott. A zavartalan feladatellátást egyrészt a közmunkaprogram keretén belüli foglalkoztatással (44 fő) tudtuk megoldani a természeti területek fenntartási és kezelési feladatai tekintetében.

Az ökoturizmus területén jelentkező létszámhiányt többletbevételünk terhére, szezonális jellegű és éves időtartamú határozott időre szóló foglalkoztatással hidaltuk át. Az elmúlt időszak során ugyanis Európai Uniósi pályázati forrásból finanszírozott, új bemutatóhelyek kialakításával és meglévő létesítmények fejlesztésével, illetve szolgáltatásuk kínálatának bővítésével a bemutatóhelyek munkaerő-szükséglete megemelkedett.

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett, és védelemre tervezett természeti területek

összes védett terület	Baranya	Bács-Kiskun	Fejér	Somogy	Tolna	Összesen (ha)
NP	13046,4016	10046,0242		16724,3422	9852,9163	49669,6843
Boronka melléki TK				8489,833		8489,8330
Dél-Mezőföldi TK			2320,2877		5424,0205	7744,3082
Kelet-Mecsek TK	8428,795				834,4381	9263,2331
Nyugat-Mecsek TK	10340,0741					10340,0741
Zselici TK	1413,1359			6875,9504		8289,0863
Babócsai-Basa kert TT				12,6235		12,6235

Baláta tó TT				447,5053		447,5053
Bölcskei Nószírmos TT					111,1552	111,1552
Bükkhát TT	452,1875					452,1875
Csokonyavisontai fás legelő TT				433,1269		433,1269
Csombárdi rét TT				53,4123		53,4123
Dávod Földvári tó TT		74,3258				74,3258
Dunaszekcsői löszfal TT	6,8295					6,8295
Dunaszentgyörgyi láperdő TT					332,3512	332,3512
Fekete-hegy TT	94,594					94,5940
Kapszeg tó TT					158,0371	158,0371
Mohácsi Történelmi Emlékhely TT	7,5375					7,5375
Nagy-mező Arany-hegy TT	103,9697					103,9697
Pacsmagi tavak TT					485,1022	485,1022
Rinyaszentkirályi erdő TT				62,8385		62,8385
Szakadati legelő TT					1,5180	1,5180
Szársomlyó TT	225,9527					225,9527
Szentegáti-erdő TT	250,1622					250,1622
Villányi templomhegy TT	3,2958					3,2958
Összesen	34372,9355	10120,3500	2320,2877	33099,6321	17199,5386	97112,7439

3.1.2. Földtani alapszelvények

Jelenleg összesen 10 db földtani alapszelvény védetté nyilvánításának előkészítése van folyamatban a Mecsekre és a Villányi-hegység területére. A védetté nyilvánításhoz szükséges kezelési tervek teljes dokumentációjának elkészítése 2013 év közepére várható.

3.1.3. Ex lege védett természeti területek (kunhalom, földvár, forrás, víznyelő)

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Forrás	564	0
Víznyelő	129	0
Kunhalom	13	0
Földvár	137	0

2012 év folyamán új felvételezések nem történtek.

Ex Lege védett területek: Lápok

2011-ben kezdődően, de 2012-re is áthúzódva zajlott az Ex Lege védett lápok kataszterének felülvizsgálata. Ennek során a korábbi nyilvántartott lápok újraértékelése, a korábbi kihirdető jogszabály felülvizsgálata, újonnan megismert előfordulások lehatárolása és listázása, valamint az új térinformatikai és listázott adatbázis elkészítése zajlott.

A korábbi kihirdető jogszabályban megváltozott helyrajzi számok és más, utólag nem kideríthető okok miatt jelentős eltéréseket tapasztaltunk az Igazgatóságon térinformatikai adatbázisban nyilvántartott lápokhoz képest. Ennek felderítésére adatokat kértünk be az illetékességi területen működő KöTeViFe-ektől.

A korábban kataszterbe vett és újonnan lehatárolt lápok összegzésével elkészített listát helyrajzi számos térkép alapján felújítottuk, egyben megszületett a kihirdetésre alkalmas területlista is, mely anyagokat továbbítottuk a VM Környezetügyért Felelős Államtitkárság Természetmegőrzési Főosztályának. A lápok jegyzéke megjelent jogszabályban.

3.1.4. Ex lege védett természeti értékek (barlangok)

Barlang	Regisztrált összesen (db)	Tárgyévben regisztrált (db)
Mecsek	224	0
Villányi-hegység	23	0

Jelentősebb barlangfeltárássra 2012-ben a Spirál-víznyelőbarlangban (kat. szám: 4120-130) került sor. 2012-ben a feltárt új járatok hossza 155 m. Az új járatszakaszokkal a barlang hossza 1367 m. Az új járatszakaszok feltérképezése folyamatban van.

A közhiteles barlangnyilvántartás keretében jelenleg a Spirál-barlang és a Nagyharsányi-kristálybarlang térképezése van folyamatban.

2012-ben KEOP pályázat keretén belül 11 barlangban történtek műszaki beavatkozások, melyek főképp új lezárásokat, lezárások felújítását, új létrák beépítését ill. létrák cseréjét jelentette. A mánfai Kőlyuk-barlang és az orfűi Vízfő-barlang esetében, a valamikori vízmű általi hasznosításhoz kapcsolódó, napjainkban azonban már nem használt műtárgyak és szerelvények bontása történt meg.

	Kataszteri szám	Barlang neve	Elvégzett munkák
1.	4120-90	Achilles-víznyelőbarlang	lezárás felújítása, létracsere
2.	4150-1	Beremendi-kristálybarlang	Lezárás felújítása, mászófelület felújítása
3.	4120-70	Gilisztás-víznyelőbarlang	Bejárati akna biztosítása, lezárása, létra kiépítése bejárati aknában
4.	4120-47	Gubacsos-víznyelőbarlang	lezárás felújítása
5.	4120-97	Jószerecsét-aknabarlang	Bejárati akna biztosítása, lezárása, létra kiépítése bejárati aknában
6.	4120-2	Mánfai Kőlyuk-barlang	a valamikori vízmű általi hasznosításhoz kapcsolódó műtárgyak és szerelvények bontása
7.	4120-161	Melegmányi-forrásbarlang	Bejárati akna biztosítása, lezárása, létra kiépítése bejárati aknában
8.	4120-4	Mészégető-források-barlangja	Létracsere
9.	4150-4	Nagyharsányi-	Járófelület kiépítése a képződmények védelmére

10.	4120-118	kristálybarlang
Remény-
zsomboly	lezárás felújítása
11.	4120-3	Vízfő-barlang	a valamikori vízmű általi hasznosításhoz kapcsolódó műtárgyak és szerelvények bontása

3.1.5. Natura 2000 területek

Név	Azonosító	Terület (ha)	Típus
Nyugat-Dráva	HUDD10002	15237	különleges madárvédelmi
Gemenc	HUDD10003	19641	különleges madárvédelmi
Béda-Karapancsa	HUDD10004	8722	különleges madárvédelmi
Kisszékelyi-dombság	HUDD10005	2644	különleges madárvédelmi
Pacsmagi-tavak	HUDD10006	439	különleges madárvédelmi
Mecsek	HUDD10007	20635	különleges madárvédelmi
Belső-Somogy	HUDD10008	33328	különleges madárvédelmi
Zselic	HUDD10013	23053	különleges madárvédelmi
Tenkes	HUDD20001	1559	kiemelt jelentőségű
Villánykövesdi Fekete-hegy	HUDD20003	291	kiemelt jelentőségű
Dél-Zselic	HUDD20004	6805	kiemelt jelentőségű
Szársomlyó	HUDD20006	270	kiemelt jelentőségű
Kelet-Dráva	HUDD20007	6624	kiemelt jelentőségű
Ormánsági erdők	HUDD20008	10532	különleges
Ócsárd-Hegyszentmártoni völgyek	HUDD20010	260	különleges
Szekszárdi-dombvidék	HUDD20011	2446	kiemelt jelentőségű
Geresdi-dombvidék	HUDD20012	6567	kiemelt jelentőségű
Jánosházi-erdő és Égett-berek	HUDD20014	619	kiemelt jelentőségű
Kisbajomi erdők	HUDD20015	1300	kiemelt jelentőségű
Észak-Zselici erdőségek	HUDD20016	16248	kiemelt jelentőségű
Mocsoládi-erdő	HUDD20017	2586	különleges
Pati-erdő	HUDD20018	332	kiemelt jelentőségű
Mernyei-erdő	HUDD20019	250	kiemelt jelentőségű
Közép-mezőföldi löszvölgyek	HUDD20020	1598	kiemelt jelentőségű
Szakadáti löszgyepek	HUDD20022	28	kiemelt jelentőségű
Tolnai Duna	HUDD20023	7162	kiemelt jelentőségű
Aparhanti sztyepp	HUDD20024	21	kiemelt jelentőségű
Lengyel-hőgyészi erdők	HUDD20026	3636	különleges
Koppány-menti rétek	HUDD20028	363	kiemelt jelentőségű
Kisszékelyi-dombság	HUDD20029	2979	kiemelt jelentőségű
Mecsek	HUDD20030	26181	kiemelt jelentőségű
Gemenc	HUDD20032	20704	kiemelt jelentőségű
Nagyhajmási dombok	HUDD20033	457	különleges
Tengelici homokvidék	HUDD20040	5788	kiemelt jelentőségű

Boronka-melléke	HUDD20044	11491	kiemelt jelentőségű
Béda-Karapancsa	HUDD20045	10798	kiemelt jelentőségű
Törökkoppányi erdők	HUDD20046	2165	kiemelt jelentőségű
Szenesi-legelő	HUDD20050	380	kiemelt jelentőségű
Darányi borókás	HUDD20051	3479	kiemelt jelentőségű
Ormánsági vizes élőhelyek és gyeppek	HUDD20052	1414	kiemelt jelentőségű
Csokonyavisontai fás legelő	HUDD20053	497	kiemelt jelentőségű
Nyugat-Dráva	HUDD20054	374	kiemelt jelentőségű
Zákány-őrtilosi dombok	HUDD20055	271	kiemelt jelentőségű
Közép-Dráva	HUDD20056	6275	kiemelt jelentőségű
Rinyaszentkirályi-erdő	HUDD20060	507	kiemelt jelentőségű
Nyugat-Dráva-sík	HUDD20062	5178	kiemelt jelentőségű
Szentai erdő	HUDD20063	19528	kiemelt jelentőségű
Töttösi-erdő	HUDD20065	1189	különleges
Pécsi-sík	HUDD20066	505	kiemelt jelentőségű
Székelyszabari erdő	HUDD20067	288	különleges
Gyékényesi erdők	HUDD20068	776	különleges
Paksi ürgemező	HUDD20069	352	kiemelt jelentőségű
Tengelici rétek	HUDD20070	466	kiemelt jelentőségű
Paksi tarka sáfrányos	HUDD20071	91	kiemelt jelentőségű
Dunaszentgyörgyi-láperdő	HUDD20072	328	kiemelt jelentőségű
Szedresi Ős-Sárvíz	HUDD20073	753	kiemelt jelentőségű

Elkészült a Vidékfejlesztési Minisztérium irányításával és Igazgatóságunk közreműködésével a Priorizált Intézkedési Terv (PAF). Ennek során meghatározásra kerültek a Natura 2000 hazai hálózatának prioritásai, ehhez kapcsolódóan a különböző élőhelytípusokra a megfelelő beavatkozások valamint veszélyeztető tényezők.

Szintén a VM Környezetügyért Felelős Államtitkárság Természetmegőrzési Főosztályának útmutatásai alapján elkészült a különleges madárvédelmi területek adatainak aktualizálása.

A 2013-ban aktuális országjelentés összeállításához megkezdődött a különböző faji és élőhelyi adatlapok kitöltése a Vidékfejlesztési Minisztérium részére, a Minisztérium által megadott ütemezésben. Ezzel összhangban az egyes érintett értékek aktuális adatainak összegzése és azok kiértékelése zajlott le, melyek során a későbbiekben a Natura 2000 területek adatlapjai is aktualizálhatók lesznek.

3.1.6. Ramsari területek

Terület neve	Kihirdetve	Terület (ha)
Béda-Karapacsa	1997	1150
Gemenc	1997	16873
Pacsmagi-tavak	1997	485
Szaporcai Ó-Drávameder	1979	257

3.2. Területvásárlások adatai

Tárgyévben vásárolt terület

Művelési ág	terület (ha)
Szántó	5
rét	8,5
Legelő	12,5
Nádas	0
Erdő	28
Összesen	54

Természetvédelmi kártalanításból, valamint kormányhatározat alapján 43.750.000,-Ft értékben 51 ha nagyságú területet vásároltunk, melyből 47,5 ha volt tulajdonosi jog gyakorlásával érintett. Saját beruházási keretből, elővásárlással 3 ha területet vásároltunk.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Kiterjedése vagyonkezelésben és tulajdonosi jog gyakorlásával (ha)	Saját használatban (ha)	%	Haszonbérbe (hasznosításba) adva (ha)	%
Szántó	1 322	169	13	1 153	87
rét	3 054	1 798	59	1 256	41
Kert	0	0	0	0	0
Szőlő	3	3	100	0	0
Gyümölcsös	2	2	100	0	0
Legelő	2 878	1 361	47	1 517	53
Nádas	343	342,8	100	0,2	0
Erdő	8 742	8 740,5	100	1,5	0
Halastó	148	145,7	98	2,3	2
Fásított terület	31	31	100	0	0
Kivett	1 271	1 256	99	15	1
Összesen	17 794	13 852	78	3 945	22

Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő földterületek esetében a művelési ágaknak a természetbeni állapotnak megfelelő ingatlan-nyilvántartási átvezetése 2012. évben folytatódott. 60 hektárral csökkent a szántó művelésben lévő terület, ami rét és legelő művelési ágba lett átvezetve. 15 ha rét és legelő művelési ága lett erdő művelési ágba átvezetve és a kivett (volt határsáv) területekből 44 ha lett erdő művelési ágba helyezve.

3.4. Terület nélküli, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett természeti értékek

3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek

Nem tervezzük mesterséges üregek védetté nyilvánítását.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Nemzeti Ökológiai Hálózat

A vidékfejlesztési Minisztérium irányításával és Igazgatóságunk közreműködésével lezajlott a működési területen lévő NÖH megújítása.

Igazgatóságunk a megadott szempontok alapján a következő módosításokat hajtotta végre a működési területét érintő ökológiai hálózati területeken:

Natura 2000 besorolású területek: Mivel ezek a természetvédelem számára prioritásként kezelt, legértékesebb területeket fedik le, az esetek túlnyomó részében az eddig NÖH-be nem tartozó Natura 2000 területek magterületként kerültek bevonásra, kivéve azokat a helyeket, ahol korábbi más besorolású területekkel érintkező kisebb kiterjedésű határmódosításokként jelentkeztek.

További módosítások:

Ex lege védett lápok: A közelmúltban elvégzett ex lege terület felülvizsgálatkor merült fel, hogy a máshova nem sorolt ilyen jellegű területek védett státuszát célszerű lenne a földhivatali bejegyzéseken kívül másutt is jelölni. Mivel ezek országos védelem alá eső, kiemelt fontosságú és értékű területek, ezeket szintén magterületként emeltük be a NÖH-ba.

Besorolások módosítása: Ritka esetekben a logikailag nem megfelelő helyszíneken (pl. magterületeket összekötő folyamatos pufferzóna, illogikusan váltakozó besorolások) történtek átsorolások.

Erdőrezervátumok

összesen: 1659,3 ha

1. Baláta 76,1 ha
2. Bükkhát 452,2 ha
3. Buvat keszeges-tó 262,6 ha
4. Dávodi 242,7 ha
5. Kádár-sziget 82,3 ha
6. Kőszegi forrás 84 ha

7. Matty 32,6 ha
8. Ropolyi 231,9 ha
9. Dél-Veránka Sasfok 194,9 ha

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

Igazgatóságunk a Magas Természeti Értékű Területek Sárvíz völgye elnevezésű, „gyepegzaldalkodás élóhely-fejlesztési” célprogramban vesz részt saját vagyonekezelésben lévő gyepterületeivel, mindösszesen 110,4 ha nagyságú területen.

Bikács községátárban 20 hektár területet kaszálással hasznosítunk. Többek között a réti iszalag (*Clematis integrifolia*), a hússzínű ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*) és a szibéria nőszírom (*Iris sibirica*) virágzására tekintettel a kaszálás július végén kezdődik.

Nagydorog községátárban, mely homoki és nedves réteket és legelőket foglal magába, a hasznosítás juh legeltetésével történik. A legeltetés pásztoroló. Az cikta juh állomány jelenleg a 210 nukleusz minősítésű anyát számlál.

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

2012-ben a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén végzett kutatásokról az alábbi kutatási jelentések érkeztek:

Fülep Teofil planária faunisztikai és ökológiai kutatása a ritka, illetve kevésbé gyakori fajok csökkenését mutatta ki, emellett a tájidegen fajok előretörését nem észlelte.

A Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány által az M6 Tolna Üzemeltető Kft. kérésére végzett kutatás szerint az autópálya vadátjáróin az előző évhez képest a nőtt az előforduló fajok száma, 75 védett és 5 fokozottan védett faj került elő. A vadátjárók kihasználtsága növekvőben van, de az aszályos év miatt gyér növényborítás ezt a folyamatot lassította.

A Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány vizsgálta a denevérek ultrahangos tájékozódási képességeit. A vizsgálatok során kimutatták, hogy a függőleges sima felületek (pl. tájékoztató táblák) a denevérek számára nehezen észlelhetőek, ezért elhelyezésük a kolóniák közelében nem tanácsos. A kísérletek során védett állatnak nem esett baja.

A „Danubeislandforest” LIFE + pályázat keretében kutatást indítottunk az invazív fásszárúak kezelése témakörben. Ennek keretében azt vizsgáljuk, hogy egy hullámtéri erdőben a hazai fafajok képesek-e túlnőni a kivágott zöld juharok után felverődő sarjakat, így csökkentve az inváziós faj térhódítását.

4.2. Monitorozás

2012-ben folytatódott a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében egyes védett állat- és növényfajok és közösségek NBmR protokoll szerinti monitorozása, valamint sor került a 2011-ben anyagi okokból elmaradt növényársulás-monitoring pótlására is. Új

helyszíneken folytattuk a pelék és gőtek monitorozását, valamint új helyszínt jelöltünk ki az országos kétéltű-monitoring program folytatásához is. A Natura 2000 és az NBmR kutatási feladatok kijelölése és elvégzése során is kiemelt szempont volt a 2013-ban esedékes Natura 2000 országjelentés adatlapjainak kitöltéséhez szükséges információk gyűjtése, illetve a korábbi adataink ellenőrzése. A Natura 2000 élőhelyek felmérése során igyekeztünk úgy kijelölni a felméréndő állományokat, hogy azok tervezett, vagy már megvalósult pályázati projektjeink helyszínein, vagy azok közelében legyenek, így az azokból nyert eredmények a Natura 2000 adatszolgáltatáson túl élőhelyrehabilitációs projektjeink nyomon követésére is felhasználhatók. Folytatódott a magyar szürkemaráhával történő legeltetés, mint gyepterületi módszer hatásainak vizsgálata az Igazgatóság saját vagyonkezelésben lévő védett gyepterületein.

Az Igazgatóság saját munkatársai által elvégzett kutató/monitorozó tevékenység a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében:

Feladat megnevezése	lokálitás
<i>Astragalus vesicarius</i> ssp. <i>albidus</i>	Villányi-hg. (Máriagyűd: Köves-máj;), Hidaspetere
<i>Crocus reticulatus</i>	Mezőföld (Szedres - Tarka sáfrányos, Szedres - Acsádi völgy; Paks).
<i>Doronicum orientale</i>	Pécs, Cserkút, Magyaregregy
<i>Gentiana pneumonanthe</i>	Pécsi-sík, Lakócsa, Matty, Bogdása, Sellye, Paks, Cece
<i>Himantoglossum caprinum</i>	Mecsek, Fekete-hegy, Tenkes
<i>Iris sibirica</i>	Pécsi-sík
<i>Menyanthes trifoliata</i>	Mezőcsokonya (Hosszúvíz)
<i>Parnassia palustris</i>	Paks
Pele monitorozás	K-Mecsek TK
Gőte monitorozás	K-Mecsek TK
Ürge monitorozás	Kaposújlak, Pogány, Paks, Madocsa, Nagydorog, Németkér

Az Igazgatóság saját munkatársai által elvégzett kutató/monitorozó tevékenység a Natura 2000 monitoring keretében:

Faj/csoport	Lokálitás
<i>Cirsium brachicephalum</i>	Pécsi-sík (Cserkút); Dunaszentgyörgyi láperdő (Dunaszentgyörgy); Kapos-menti rétek, Völgységi-patak mente
<i>Crambe tataria</i>	Dunaföldvár, Bölcse

Iris arenaria	Németkér, Nagydorog
Apium repens	Paks, Bogyiszló
Marsilea quadrifolia	Karapanca, Kölked, Siklósnagyfalu, Nagycsány
Pulsatilla grandis	Tékes, Váralja, Pécs, Dunaföldvár
Közösségi jelentőségű vizes élőhelyek monitorozása	3150 (Külső-Béda)
Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése	6430-5014 (K-Mecsek)
Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése	91LO-5017 (Pécs); 91HO-5013 (Pécs); 91FO-5012 (Érsekcsanád); 91EO-5050 (Érsekcsanád)

Megbízott kutatók által végzett kutató/monitorozó tevékenység a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer keretében:

Feladat megnevezése	lokalitás
Hód monitorozás	Alsó Duna-völgy
Podarcis muralis monitorozása	Szársomlyó
Kisemlősök monitorozása bagolyköpetek vizsgálatára alapozva	DDNPI műk. ter.
Kisemlőspopulációk elevenfogásos csapdázáson alapuló monitorozása	Kőszegi-forrás ER
Kétéltűek monitorozása	Baláta
Épületlakó denevérfajok monitorozása	Almáskeresztúr, Bükkösd, Gyöng, Mozsgó, Pécsdevecser, Sásd, Sellye, Túrony
Növénytársulások monitorozása: Caricetum elatae	Barcs
Növénytársulások monitorozása: Caricetum appropinquatae	Inke
Növénytársulások monitorozása: Salvia-Festucetum rupicolae FV	Dunaföldvár: Leányvári-völgy
Növénytársulások monitorozása: Sedo sopianae - Festucetum dalmatica FV	Nagyharsány: Szársomlyó
Mohaközösségek monitorozása: Festuco-	Barcs

vaginatae Corynephorum	
Mohaközösségek monitorozása: Sedo-sopianae Festucetum-dalmaticae	Szársomlyó
Egyenesszárnyú közösségek monitorozása: Sedo-sopianae Festucetum-dalmaticae	Nagyharsány (Szársomlyó)
Egyenesszárnyú közösségek monitorozása: Festucetum rupicolae FV	Salvio- Dunaföldvár (Leányvári völgy)
Isophya costata monitorozása:	Pécs (Remete-rét); Hosszúhetény

Megbízott kutatók által végzett kutató/monitorozó tevékenység a Natura 2000 monitoring keretében:

Faj/csoport	Terület neve
Közösségű jelentőségű bogárfajok felmérése érintett fajok: Cucujus cinnabarinus; Cerambyx cerdo; Rosalia alpina; Morimus funereus	Somogy
Magyar szürkemaráhával történő gyepterkezelés hatásának monitorozása	Kölked (HUDD20045); Drávaszentes (HUDD20056)
Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése	6210-5014 (Dunaföldvár); 6410-5009 (Baláta-tó TT); 6440-5016 (Nyéki Holt-Duna)
Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése	91LO-5017 (Pécs); 91HO-5013 (Pécs); 91FO-5012 (Érsekcsanád); 91EO-5050 (Érsekcsanád)

A 2012-es évben is tovább folyt a vadkár monitorozó mintanegyzetek felvételezése. Egyrészt továbbra is látszik, hogy egyes helyeken egyértelműen káros hatással van a felújulásra a nagyvadállomány, másrészt az is látszik, hogy a hozzávetőleg 10 éve működő hálózat kvadrátjainak kerítései gyorsuló ütemben rongálódnak, melyek helyreállítására a következő év feladata.

2012-ben ismert ritka, fokozottan védett madár fészkek, telepek:

barna kánya	52fészek
békászó sas	7 fészek
fekete gólya	161fészek
kárókatona	1 telep 193 pár
kerecsensólyom	1 fészek
vándorsólyom	2 fészek
kanalasgém	1 telep ~20pár, 2 pár kis kárókatonával
rétisas	151 fészek
vörös kánya	3 fészek

Mérgezés:

7 elhullott rétisast küldtünk toxikológiai vizsgálatra az év folyamán egy részükről még nincs eredmény a lezárult vizsgálatok többsége pozitív volt.

Monitoring:

2 rétisas hátára került GPS jeladó, amelyből sajnos csak az egyik aktív mostanra, ez folyamatosan adja a helyzetjeleket a 2012-ben kirepült madárról.

4.3. TIR adatfeltöltés

A 2012 évi monitorozó programok eredményeként gyűjtött adatok előkészítése a TIR-be való betöltésre folyamatban van.

4.4. Jelentési kötelezettség

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer és a Natura 2000 monitoring keretében beérkezett kutatási jelentések ellenőrzése és értékelése, valamint az Igazgatóság 2012 évi monitoring jelentésének elkészítése folyamatban van. Az év során folyamatos volt az egyeztetés és az adatszolgáltatás a Natura 2000 országjelentéshez kapcsolódóan. Növényfajok és élőhelyek esetében a jelentéshez szükséges adatszolgáltatás teljes körűen megtörtént, az állatfajok adatlapjainak kitöltése folyamatban van.

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. Természetvédelmi kezelési tervek, Natura 2000 fenntartási tervek

5.1.1. Természetvédelmi kezelési tervek

A 6/2012. (II. 21.) VM rendelettel kihirdetésre került a Dunaszentgyörgyi-láperdő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési terve.

Igazgatóságunk területén található védett területek közül az alábbiak rendelkeznek jogszabályban kihirdetett természetvédelmi kezelési tervvel:

- Baláta-tó természetvédelmi terület (19/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Baláta-tó természetvédelmi terület bővítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról)
- Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület (20/2008. (VIII. 22.) KvVM rendelet a Csokonyavisontai fás legelő természetvédelmi terület természetvédelmi kezelési tervéről)
- Bükkhát természetvédelmi terület (11/2007. (III. 30.) KvVM rendelet a Bükkhát természetvédelmi terület létesítéséről és erdőrezervátummá nyilvánításáról)
- Bölcskei-nószirmos természetvédelmi terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 15/2007. (III. 30.) KvVM rendelete a Bölcskei-nószirmos természetvédelmi terület létesítéséről)
- Csombárdi-rét természetvédelmi terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 26/2007. (VIII. 9.) KvVM rendelete a Csombárdi-rét természetvédelmi terület létesítéséről)
- Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 34/2007. (X. 18.) KvVM rendelete a Babócsai Basa-kert természetvédelmi terület védettségének fenntartásáról és természetvédelmi kezeléséről)
- Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 28/2006. (V. 22.) KvVM rendelete a Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület létesítéséről)
- Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet (A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 4/2009. (IV. 10.) KvVM rendelete a Nyugat-Mecsek Tájvédelmi Körzet létesítéséről (törzskönyvi szám: 319/TK/09), valamint a Kőszegi-forrás erdőrezervátum létrehozásáról)

5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek

A 2012-es év második felében a Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételenek részletes szabályairól szóló 43/2012. (V. 23.) VM rendelet az Igazgatóságunk működési területén található 12 SAC területet érintette. Ezekre a területekre Igazgatóságunk elkészítette pályázatait, melyek elfogadásra kerültek és az MVH megküldte az év végén értesítetéseket is. A konkrét fenntartási terv készítési munkálatai 2013-ban és 2014-ben zajlanak.

5.2. Élőhely-fenntartás,-kezelés

5.2.1. Élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai változások

A 2012-es évet Igazgatóságunk működési területén is a hosszan tartó szárazság jellemezte, így egyes élőhelytípusok gyors változásokon mentek keresztül, jellemző volt a sekélyebb, kis kiterjedésű lápok és mocsarak kiszáradása, az erdei aljnövényzet erősen sínylődő képe, valamint az időszakos vízállásokhoz köthető iszaplakó törpekákás jellegű növényzet szinte teljes hiánya.

Az elmúlt évekhez hasonlóan tovább folyt az invazív növények térnyerése is, elsősorban a lágyszárúak között. Különösen aggasztó a Dráva keletibb szakasza mentén a selyemkóró terjedése

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek

Az Igazgatóság kezelésében lévő területek/élőhelyek kezelése egyrészt a vagyonkezelési tevékenységen keresztül, másrészt a természetvédelmi projektek eredményeképp történt meg.

A saját állatállománnyal történő legeltetés illetve a kaszálás több élőhelytípust is érintett.

A nemzeti parkon belül drávaszentesi réten és a kölkedi nagyréten mocsárrét típusú élőhelyek szürkemarhával való legeltetése valamint kaszálással történő gyepterkezelés volt, ezzel párhuzamosan mindkét helyszínen folytatódott a legeltetés hatásainak monitorozása is.

Ugyancsak a nemzeti park Darány-borókás egységében rackajuhokkal a savanyú homoki gyepterkezelés folytatódott. Tovább folytattuk az erősen becserjésedett valamikor legelőterületek újbóli megnyitását az invazív fászszerűk (kési meggy, erdei fenyő) mechanikus irtásával.

A Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben a Szenes-legelőn ciktajuhokkal folytattuk a tolnai meszes homoki gyepek kezelését. A Leányvári-völgy és Szenes-legelő területén folytatódott a tájidegen fajok visszaszorítása valamint a beerdősülést megakadályozó cserjeirtás.

A Nagy-mező-Aranyhegy TT területén juhokkal történő legeltetés folyt száraz löszgyepeken.

A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet saját vagyonkezelésben lévő részén az erdőterületek közé beékelődő homoki gyepeken juhval történő legeltetést folytattuk a belső-somogyi élőhelyek kezelése, fenntartása céljából.

A nyári-őszi csapadékhiányos időjárás negatív hatásait igyekeztünk enyhíteni azzal, hogy ahol lehetőség volt ott igyekeztünk vizet visszatartani a vízi és vizes élőhelyeken. Nagyon hasznosnak bizonyultak a tavalyi évben a Duna hullámterén a GEF projekt keretében elkészült vízvisszatartó műtárgyak, ezek üzemeltetésével a korábbinál magasabb vízszinteket sikerült tartani a Grébec-Duna, Mocskos-Duna valamint a Batai-Holt-Duna területén is. Szintén tavaly került felújításra a Dávodi Földvári-tó TT-n található zsilip is, aminek segítségével ugyan meg tudtuk akadályozni víz elfolyását a tórendszerből, de az a csapadék hiánya miatt így is jóval a kívánatos szint alatt volt a tavak vízszintje.

A Darányi-borókás területén a Rigóci-tórendszer és Nagyberék vízrendszerben is nagymértékű vízhiány alakult ki, a vízkormányzó műtárgyak segítségével igyekeztünk a berek vízellátására koncentrálni.

A nemzeti park területén található Barcsi-Ó-Dráván a helyi horgászegyesület kezdeményezésére a nemzeti parki és a vízügyi szakemberekkel egyeztetve társadalmi munkában homokzsákokból egy ideiglenes fenékküszöb került kialakításra, amivel közel 20 centivel sikerül megemelni a vízszintet a leg szárazabb időszakban is.

A Dráva-mentén tevékenykedő Polgári Természetőrök bevonásával/segítségével 2012-ben a Barcsi Borókás területén 5 ha borókás gyepet tisztítottunk meg az adventív/invazív akáctól, kései meggytől.

5.3. Élőhely-rehabilitáció

A Barcsi Borókás területén tovább folytattuk a nyílt, homoki gyep területterányának növelését. 2012-ben közmunkások segítségével további 10 ha nyílt terület kialakítása történt meg, s az évi 3 alkalommal történő kaszálást követően e 10 ha 2013-ban már alkalmassá válik a rackákkal történő legeltetésre.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

Az Igazgatóságon elkülönített fajvédelmi tevékenységet nem kezdeményeztünk, a fajok védelmét általában az élőhelyek védelmén keresztül valósítottuk meg. Mivel az Igazgatóság működési területén van a hazai legsűrűbb fekete gólya és rétisas populáció, ezért kiemelt figyelmet nem csak a monitoringra, de a fészkelőhelyek védelmére is fordítani kell. A fészkek körül 100 és 400 méteres védőzónák kerületek kijelölésre, amelyeken belül az erdészeti tevékenységek korlátozásra kerülnek.

A legeltetés és kaszálás esetében a kezelés időpontjának megválasztásával, valamint az egyes védett növényfajok, például szibériai nőszirm, kockás liliom állományaink a legeltetésből való kizárásával gondoskodtunk a fajok védelméről. Ott ahol az inváziós fajok közvetlen veszélyt jelentenek ritka védett fajokra, kifejezetten fajvédelmi célból kezdeményeztük irtásukat, mint például a Dél-Mezőföld területén a tátorján vagy a Csombárdi-rét esetében a vidrafű élőhelyén.

KEOP pályázati forrásból több mecseki barlang lezárása került felújításra, ennek keretében fokozott figyelmet fordítottunk arra, hogy az új lezárások mindenhol denevérbarát módon kerüljenek kialakításra.

A Nyugat-Mecsekben a leginkább veszélyeztetett helyeken civilekkel közösen 2012-ben is segítettük a telelésből a szaporodóhelyre vonuló békák közúton történő átkelését.

A magyarországi központi fajvédelmi programok közül a hazai rétisas-védelmi program koordinálása Igazgatóságunkon történik: a hazai programvezető a Közép-Dráva Tájegység vezetője. A védelmi tevékenység és a program sikeres koordinálása következtében 2012-ben a rétisas országos állománya elérte a 262 költőpárt, ebből Igazgatóságunk működési területén fészkel 125 pár.

Működési területünkön a gazdálkodói vagyongazdálkodással érintett erdőkben a védett és fokozottan védett madárfajok (elsősorban rétisas, fekete gólya, barna kánya, darázsölyv és

telepesen fészkelő gémfélék) fészkelő helyének védelme érdekében a tervek és munkák rendszeres kontrollálása folyamatos volt.

A drávai zátonyok telepesen fészkelő fokozottan védett csérfajait (küszvágó és kis csér), továbbá a partfalak fészkelőit a teljes hazai folyószakaszon (237-70,5 fkm-ek között) 2012-ben is felmértük.

5.5. Saját állatállomány

	cikta (db)	racka (db)	Juh összesen (db)
Anya	210	129	339
tenyészkos	7	6	13
növendék és egyéb	279	156	
összesen	496	291	787

	db
szarvasmarha	
Tehén	92
tenyészbika	3
növendék és egyéb	118
összesen	213
Sertés	
Koca	3
Kan	1
növendék és egyéb	17
összesen	21
Szamár	
Nőivar	2
hímivar	2
összesen	4
Kecske	5
Ló	2
Kutya	4
Galamb	6

Nagydorogi állattartó telepünkön ősztől elindult a központi cikta kos nevelés, 37 cikta kosjelöltről gondoskodunk.

A rackaállomány növekedésére tekintettel a nagybajomi nyári legelőn tartott jószágok helyben, a téliesített akolban telelnek át. Állandó szakmai felügyeletet munkatársaink gyakorolnak, a gondozói feladatot a közmunka programban alkalmazottak végzik.

A drávaszentesi állattartó telepen megszüntettük az állatgondozásra kötött vállalkozási szerződést és a tájegységben dolgozó munkatársaink felügyelete mellett egy gépkezeléshez is értő alkalmazott, valamint a közmunkások végzik a gondozási feladatokat. A telepi eredmények a döntésünk helyességét támasztják alá.

Szürkemarha állományunk nem változott, a tenyészbikák közül kettő került selejtezésre és kettőt vásároltunk. A folyamatosan végzett pedigre vizsgálatokkal növeljük az állományunk értékét. Az igazgatóság által levágtatott szarvasmarhát a Szomor húszüzem dolgozta fel.

Az „Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzet területén” KEOP-3.2.0/11 nyertes pályázatunk közbeszerzési kiírása még nem készült el.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

Az Igazgatóság természetvédelmi célú erdőgazdálkodása során végzett éves tevékenységünket az alábbi táblázat mutatja:

2012. év

Erdőművelés:

Első kivitelű erdőfelújítás:	43,89 ha
Erdőtelepítés:	1,58 ha
Pótlás:	50,05 ha
Erdősítésben felhasznált csemete:	kb. 400.000 db.
Fajösszetétel:	KST,CS,GY,FRNY,RNY,NYI,MAK,VSZ,AL,KT,CSNY,KH.
Folyamatban lévő erdősítés:	287,52 ha
Befejezett erdősítés:	29,62 ha
Befejezett erdősítés ápolása:	4,87 ha
Erdővédelmi kerítés építés:	5670 fm
Erdővédelmi kerítés bontás:	3915 fm

Fahasználat, értékesítés, erdőfeltárás:

Kitermelt fatérfogat mindösszesen: kb. 13.000 m³,

Fahasználattal érintett terület használati módonként:

Növedékfokozó gyérítés	85,6 ha
Törzskiválasztó gyérítés	78,42 ha
Tisztítás	25,23 ha

Az első kivitelek mindenhol a szerkezetátalakítás keretein belül hazai fafajokkal végeztük el. A pótlások jelentős aránya mutatja, hogy az előző évek is csapadékban szegények voltak, ami nem kedvezett a felújításoknak. 2012 nyarán térségünkben szinte nem esett csapadék. Az I. kivitelek mindegyike kisebb-nagyobb mértékben károsodott vagy megsemmisült. Ezek pótlása az idei év feladatai közé tartozik. A befejezett és belépő erdősítések egyensúlyt mutatnak.

Egyik fontos feladatunk az elmaradt nevelővágások elvégzése természetvédelmi irányelvek alapján. Minden gyérítés felelős szakemberek jelöltek ki. Több kisebb területen is a klasszikus erdőgazdálkodásban ortodoxnak tűnő kísérleteket is végrehajtottunk.

Másik fontos irány az idegenhonos és inváziós faállományok lecserélése, amelyet a következő években is módszeresen folytatnunk kell.

Fontosnak érezzük a természetes folyamatok megfigyelését. Ennek során a főfafajok elegyaránya csökken, míg az elegyesség az előtérbe kerül.

A jelentős vadkár miatt az átalakítások sikeressége nem képzelhető el vadkárelhárító kerítés építése nélkül, ami további jelentős kiadás.

Több egyéb nem a klasszikus erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységet is végeztünk az elmúlt évben. Közel 10 ha-on végeztünk inváziós fafajok letermelését értékes gyepterületek

szélein. Homoki gyepfoltok felszabadítását is elvégeztük Nagybjom község határába, míg Péterhidán a fás legelő rekonstrukciója folytatódott.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság, mint vadászatra jogosult a 14-356020-4-4-0 kódszámú, különleges rendeltetésű vadászterületen folytat vadgazdálkodási tevékenységet. A vadászterület kiterjedése 1035 ha, Barcs, Drávaszentés, Komlósd és Péterhida közigazgatási határában található. Kialakítását elsősorban a vizes élőhelyek védelme, a vizes élőhelyekhez kötődő védett növény- és állatfajok állományainak megóvása, továbbá a területhasználatot alapvetően befolyásoló Dráva Kapu Bemutatóközpont ökoturisztikai programkínálata indokolta. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2012/2013. évi vadgazdálkodási tervét az alábbi tervszámokkal hagyta jóvá a Somogy Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatósága: gímszarvas 25 pd., dámszarvas 11 pd., vaddisznó 26 pd. és őz 30 pd. Igazgatóságunk a hasznosítás során az engedélyezett tervszámokat teljesítette, a vaddisznó esetében a jogszabályban engedélyezett +10%-os eltéréssel (többlettel). Úgy látjuk, e területen is az egyik legjelentősebb problémát a vaddisznó állomány nagymértékű felszaporodása okozza, ami napjainkra már komoly természetvédelmi problémává nőtte ki magát. Emiatt, a 2013/2014. évi vadgazdálkodási tervünkhöz növelnünk kell a vaddisznó becsült állományát, s ez majd az engedélyezett kilövések számát is emelni fogja.

A területen a vadgazdálkodási feladatokat egy fő felsőfokú végzettségű hivatásos vadász látja el. Fontosnak tartjuk megjegyezni, hogy az Igazgatóságunk által hasznosított vadászterületen megszűntek a korábbi években, idegen vadgazdálkodók működése során tapasztalt problémák: vadászati létesítmények elhelyezése és működtetése nem megfelelő helyeken; gyepes sérülése helytelen közlekedések miatt; vaddisznó rendszeres kártétele vizes élőhelyeken és az itt fészkelő madárfajok állományában.

5.8. Halászati vízterek

Három saját kezelésben lévő állami halászati vízterületünk van, ami közül kettő halászati kíméleti területként madárvédelmi célokat szolgál, míg a harmadik horgászati célú. Csak extenzív módszerekkel kezeljük halastavainkat.

Mivel a tavak előregedettek, a tavalyi jelentős aszály nagy károkat okozott.

A Belső-Béda holtág halászati hasznosítása során a halfogások növelése és a vízterület természeti értékeinek növelése a célunk.

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	Riha-tó	31
	Belső-Béda I.II.III.	46
	Taplósi-holt duna	90
Összesen:		167

Védett vízterek

Ökológiai célú vízpótlással a Barcsi Borókásban lévő fokozottan védett Nagyberék, illetve a Rigóci-tórendszer teljes területén folyamatosan emeltük a vízállást, így az év végére elérte az optimális szintet.

A Bélavári Csíkos-réten a műtárgyak kezelésével jelentősen javítottuk a terület vízellátását, ez jól látszik a növényzet változásán is (gyomfajok és szárazságkedvelő fajok visszaszorulása, üde réti növényfajok előtérbe kerülése).

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

2010 év végére elkészült a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területét érintő, már meglévő egyedi tájérték kataszter felülvizsgálata 58 db településre, 2011 év folyamán folytatódott a TÉKA program a működési területünkön található 21 db új település felvételezésével. 2012 évben további 5 településre készült el az egyedi tájérték kataszter.

	Település	Értékek száma
1	Abaliget	19
2	Apátvarasd	2
3	Bakonya	9
4	Bátaapáti	19
5	Bátaszék	6
6	Belecska	15
7	Boda	7
8	Bodolyabér	11
9	Bogdása	35
10	Cikó	17
11	Cserkút	12
12	Diósberény	17
13	Drávafok	53
14	Drávaiványi	24
15	Drávakeresztúr	16
16	Erdősmecske	17
17	Feked	6
18	Felsőszentmárton	33
19	Geresdlak	4
20	Grábóc	18
21	Gyönk	18
22	Hirics	41
23	Hosszúhetény	55
24	Kakasd	20

25	Kalaznó	34
26	Kemse	47
27	Keszőhidegkút	21
28	Kovácsszénája	11
29	Kővágószőlős	20
30	Kővágótöttös	9
31	Lúzsok	35
32	Magyaregregy	6
33	Magyarhertelend	23
34	Magyarszék	11
35	Mánfa	24
36	Markóc	18
37	Máza	2
38	Mecseknádasd	3
39	Mőcsény	3
40	Óbánya	15
41	Ófalu	24
42	Orfű	25
43	Pécsvárad	1
44	Piskó	46
45	Szakadát	19
46	Szálka	14
47	Szászvár	4
48	Szentborbás	13
49	Téseny	26
50	Tótújfalu	17
51	Udvari	32
52	Váralja	3
53	Varsád	36
54	Vejtí	39
55	Vékény	9
56	Véménd	4
57	Zaláta	34
58	Zengővárkony	2
59	Babócsa	41
60	Baranyahídvég	7
61	Bóly	111
62	Ibafa	31
63	Kistapolca	15
64	Kozármisleny	78
65	Kölked	39
66	Liptód	68
67	Magyarmecske	28
68	Nagycsány	23
69	Nagyharsány	80
70	Nagynyárad	81

71	Nagypall	34
72	Pellérd	35
73	Péterhida	18
74	Simontornya	37
75	Szalánta	35
76	Szalatnak	33
77	Szentegát	17
78	Túrony	25
79	Újpetre	45

2012 év folyamán felmért települések:

	Település neve	Egyedi tájértékek száma (db)
1	Máriakéménd	26
2	Monyoród	19
3	Palotabozsok	41
4	Pusztakisfalu	17
5	Somberek	30

6.2. Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése

2012 folyamán mintegy 100 esetben vettünk részt településrendezési eszközök elkészítésének vagy módosításának véleményezési eljárásában. Elsősorban a Nemzeti Ökológiai Hálózatra és a védett természeti területekre és értékekre vonatkozó adatszolgáltatást végeztünk, illetve ezen területek területhasználati módjaival kapcsolatban folytattunk egyeztetéseket. Tapasztalataink szerint a véleményezési eljárások során Igazgatóságunk javaslatait a tervezők elfogadják, az elfogadott terveket azok kihirdetése után az önkormányzatok megküldik.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Fejlesztési koncepciók véleményezésére 2012-ben nem kérték fel Igazgatóságunkat, azokat csak közvetve, a településrendezési eszközök véleményezése során ismerjük meg, amennyiben a tervező csatolja a dokumentációhoz.

Az Igazgatóság részt vett az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003.évi XXVI. Törvény Belügyminisztérium által elkészített módosítási javaslatának véleményezési eljárásában a természetvédelmi és tájképvédelmi részek vonatkozásában, valamint ehhez kapcsolódóan a Nemzeti Ökológiai Hálózat elemeinek felülvizsgálatában.

A hatósági megkeresések alkalmával az Igazgatóság szakvéleményében a természetvédelmi szemponton túl - amennyiben szükséges - tájképvédelmi szempontok érvényesítését is szem előtt tartja.

6.4. Tájvédelmi szakértői tevékenység

Igazgatóságunk 2012. évben ilyen jellegű tevékenységet nem végzett.

7. Projektek

7.1. Természetvédelmi projektek

7.1.1. Barlanglejáratok biztosítása és lezárása, műszaki létesítmények korszerűsítése a Mecsek és a Villányi-hegység területén; KEOP

A Nyugat-Mecsek 14 barlangjában és a Villányi-hegység két fokozottan védett barlangjában mintegy 66 millió forint értékben valósulnak meg természetvédelmi beavatkozások az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program pályázat keretében 2012-2013 folyamán. A projekt 2012 júliusában kezdődött meg, befejezése 2013. év végére várható.

E beavatkozások főként lezárásokat foglalnak magukban, melyek célja az engedély nélküli behatolás megakadályozása, valamint a kezeléshez szükséges műtárgyak – pl. a biztonságos bejárást elősegítő létrák – beépítése illetve felújítása. A mánfai Kőlyuk-barlang és az orfúi Vízfő-barlang esetében, a valamikori vízmű általi hasznosításhoz kapcsolódó, napjainkban azonban már nem használt műtárgyakat és szerelvényeket bontják el.

A projekt megvalósulásával a 16 fokozott illetve megkülönböztetett védett barlang és képződményeinek megóvása, valamint a védett és fokozottan védett denevérek élő- és telelőhelyeinek védelme, továbbá a barlangokban az élet- és balesetveszély elhárítása biztosítható.

2012 év folyamán 11 barlangban fejeződtek be a beruházások:

1. Jószerencsét-aknabarlang lezárás és létrakiépítés
2. Remény-zsomboly lezárás felújítás
3. Gubacsos-víznyelőbarlang lezárás felújítás
4. Mészégető-források-barlang létracsere
5. Orfúi Vízfő-barlang rekonstrukció
6. Nagyharsányi-kristálybarlang kiépítés
7. Beremendi-kristálybarlang lezárás felújítás
8. Mánfai Kőlyuk-barlang rekonstrukció
9. Achilles-víznyelőbarlang lezárás felújítás és létracsere
10. Gilisztás-víznyelőbarlang létrakiépítés és lezárás
11. Melegmányi-forrásbarlang lezárás és létrakiépítés

7.1.2. Water and Life for Drava and Vuka HU-HR IPA pályázat

2012-ben fejeződött be a négy drávai mellékág részleges megnyitását célzó IPA pályázat kivitelezése. A pályázat során az alábbi beavatkozások történtek:

- Drávapalkonyai-mellékág (81+300 – 80+800 fkm): A mellékág befolyási szakaszán erősen üledékfelhalmozódás volt tapasztalható, az került megkotrásra. A kikotort mintegy 8000m³ hordalék a Drávába került visszahelyezésre. A mellékág 0+442 szelvényében található keresztkövezést visszabontottuk, ennek során 170m³ kő terület megmozgatására.
- Tótújfalui-mellékág (141+400- 140+650 fkm) : A mellékág legfelső, erősen feliszapolódott szakaszát megkotortuk, ennek során mintegy 1500m³ hordalék került a Drávába visszahelyezésre. A 0+200 szelvényben található kövezésből 215m³ került visszabontásra, ezáltal a küszöbszintje 97,25-ről 96,30 m Bf szintre csökken. A megmaradó kövezésbe két, 160 cm szélességű átereszt került beépítésre 95m Bf szintre. A mellékág alsó részén is található egy kövezés, ennek a szintje is vissza lett bontva a felső megbontás szintjéhez, valamint a megmaradó kövezésbe egy ikerátereszt került beépítésre.
- Drávatamási-alsó-mellékág (145+150 – 144+250 fkm) A mellékág felső, mintegy 2/3 része volt erősen feltöltődve, itt került sor 3700m³ hordalék kotrására. A mellékágot a főágtól két kövezés zárta el, ezek kerültek megnyitásra illetve a felvízi elzárásba még egy ikerátereszt került beépítésre. Az elzárások megbontásához 270 m³ kő került átrakásra.
- Drávatamási-felső-mellékág (147+800 – 146+100 fkm) A széles és viszonylag kevésbé feltöltődött mellékág esetében kotrásra nem volt szükség, ezért csak az elzáró kövezés küszöbszintjének csökkentése valósult meg 99,75-ről 97 mBf szintre, valamint a megmaradó kőműbe két ikerátereszt pár került beépítésre. A munkás során mintegy 1800 m³ kő került eltávolításra.

7.1.3. Danubeislandforest LIFE+ projekt

A pályázat a WWF Magyarország, mint vezető kedvezményezett irányítása mellett folyik, Igazgatóságunk földvásárlással és erdőszerkezet átalakítással, illetve szakmai tanácsadással vesz részt a pályázatban. 2012. évben Igazgatóságunk az alábbi fő tevékenységeket végezte:

- Júniusban az első kivitelű erdősítés és a folyamatos erdősítés kézi ápolását (sorkaszálás és sorköz kaszálás, felújítás módjától függően) végeztettük 2,50 ha és 3,30 ha kiterjedésben. Végrehajtásra került 2,50 ha kiterjedésben a gépi sorközápolás RZ-vel
- Augusztusban végrehajtásra került a második kézi ápolás az erdősítésekben.(2×2,50 ha + 0,80 ha)

Mohács 75/B erdőrészletben 7,79 ha érintésével megtörtént az újulati és cserjeszintből az inváziós fajok eltávolítása kézi eszközökkel.

- Szeptemberben Megtörtént az erdősítések második gépi ápolása (RZ) 2,50 ha kiterjedésben. Igazgatóságunk munkatársa részt vett a létesítendő vízi tanösvény információhordozóinak tervezésében, a felkerülő szövegek megírásában. Mohács 75/A erdőrészletben 18,71 ha érintésével invazív fajok irtását végeztettük az újulati- és cserjeszintből.
- Ezen felül a partnerek irányításával megindul a mellékág kotrása valamint az elzáró kőműben futó ivóvízvezeték kiváltása, ami befejezése után történhet meg a kőmű részleges elbontása. Átadásra került egy vízi tanösvény illetve két fórum került megszervezésre a sajtó illetve szakmai érdeklődők részére, amin Igazgatóságunk munkatársai is részt vettek.

7.1.4. Pintér-kert felújítása

2012. augusztusban indult Pécs egyik nevezetessége, a számos védett növényfajnak otthont adó Pintér-kert Arborétum rekonstrukciója.

Az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program pályázatán elnyert 60,6 millió forintból meghatározott növényfajok és állományok ritkítására, új élőhelyek létesítésére, a kerítés és a támfalak felújítására is sor kerül. A kivitelező a 2013 őszéig tartó munkálatok részeként sétányokat, pihenő- és kilátópontokat alakít ki, felújítja a halak és mocsári teknősök lakta medencéket, és egyebek mellett egy olyan illatkertet is épít, amelynek élénk színű és erős illatot árasztó növényei várhatóan a gyengénlátóknak, illetve a vakoknak is élvezetessé teszik a kert látogatását.

A teljes körű rehabilitációra azért van szükség, mert a kert az elmúlt években előregedett. Előretörték benne az agresszív fajok, miközben a védett, vagy fokozottan védett növények élőhelyeinek területe csökkent. Problémát jelent az is, hogy a fák lombkoronái által vetett árnyék ma már akadályozza a fényigényes, légyszárú növények fejlődését.

7.1.5. Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezéti-Holt-Duna területén

A Duna érsekcsanádi kanyarulatának átvágásával létrejött mellékág, a Rezéti-Holt-Duna napjainkra az erőteljes feltöltődés következtében eredeti keresztmetszetének mintegy 10%-ára zsugorodott. A mellékág felső szakaszának teljes feltöltődése, és ezáltal az értékes és védett vizes élőhelyek eltűnése élőhelyrehabilitációs célú mederkotrással megelőzhető. A tervezett beavatkozás célja a Rezéti-Holt-Duna vízpótlásának javítása, a Dunával egykor fennállt vízforgalmi kapcsolatainak helyreállítása, az átfolyó rendszerű mellékág működésének megőrzése. A várhatóan 2013 nyarán megkezdődő kivitelezési munkák során közel 200 000 m³ mederanyag kerül eltávolításra, ami a mellékág küszöbszintjének mintegy másfél méterrel történő csökkentését eredményezi. A kotrás eredményeként lassítható a mellékág feltöltődése és biztosítható az Alsó-Dunavölgy leghosszabb mellékágának fennmaradása. A projekt az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program pályázat keretében valósul meg.

7.2. Turisztikai és infrastruktúra-fejlesztési célú pályázatok

7.2.1. Siklós-Mohács Turisztikai tengely

Az 1526-ban lezajlott mohácsi csata helyszínén kialakított Mohácsi Történelmi Emlékhely területén egy impozáns fogadóközpont jött létre. A négyszintes épület legalsó szintjén kiállítótér kapott helyet, ahol a csatával kapcsolatos bemutatót tekinthetik meg a látogatók. A kupola formájú felső szinten egy kilátó, valamint egy kávézó, illetve egy időszakos kiállításoknak helyt adó terület került kialakításra. A kilátóból a vendégeknek lehetőségük lesz a magasból megtekinteni a virágszirmot formázó sírkertet. A sírkertet övező erdőben tematikus sétaút került kialakításra, továbbá a látogatóknak lehetőségük nyílik íjászkodásra török-kori íjak korbú másolataival.

7.2.2. Környezeti nevelés megújítása, IPA pályázat

A Magyarország-Horvátország IPA - Határon Átnyúló Együttműködési Program (2007-2013) pályázatán a horvát Zeleni Osijek Természet- és Környezetvédelmi Egyesület a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósággal és a Javna ustanova Agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Osječko-baranjske županije szervezettel együttműködve a Közép-Duna határon átnyúló védelme – a környezeti nevelés feltételeinek fejlesztésére nyert támogatást, mely pályázat 2012 decemberében lezárult.

A támogatást nyert pályázat célja a Duna mente egyedi természeti és kulturális értékeinek megismeretése a helyi lakossággal. A célokat a közreműködő partnerek a Duna mellett élő magyar és horvát fiatalok környezeti nevelési központjainak fejlesztésével, a szükséges oktatási infrastruktúra megvalósításával és kétnyelvű oktatási segédanyagok elkészítésével kívánják elérni. A négy periódusban megvalósuló 176.777 € összköltségű projekt keretében a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a kölkedi Fehér Gólya Múzeum oktatási tevékenységét és oktatási infrastruktúráját fejlesztette.

7.2.3. Ós-Dráva Ökoturisztikai Látogatóközpont és Bemutatóhely kialakítása– DDOP pályázat

Az Ormánság területén elhelyezkedő Szaporca község határában 2014-ben valósul meg a nagyszabású Ós-Dráva Ökoturisztikai Látogatóközpont és Bemutatóhely. A létesítmény a közeli Duna-Dráva Nemzeti Park természeti értékei, a Dráva folyó bemutatása mellett óriási hangsúlyt fektet az ormánsági élet, a hagyományos gazdálkodási formák, a hagyományok élő, interaktív formában történő bemutatására, valamint a természetvédelmi, gazdálkodási, tájhasználati problémákra való figyelemfelkeltésre.

A látogató- és bemutatóközpont az Ós-Dráva Program részeként valósul meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság projektjeként, a *DDOP Komplex turisztikai termékcsomagok kialakítása* pályázat támogatásával. A program egy komplex, a természeti, társadalmi és gazdasági szférát egyaránt érintő területfejlesztési koncepció, amely hosszútávon a fenntartható fejlődés feltételeit teremtheti meg hazánk egyik leghátrányosabb térségében, az Ormánságban. Az Ós-Dráva Programról az 1242/2012. (VII. 17.) Kormányhatározat rendelkezik.

A projekt költségvetése: nettó 1 038 386 480 Ft.

A projekt befejezésének tervezett időpontja 2014. augusztus 31.

7.2.4. Energetikai projektek-A Mohácsi Történelmi Emlékhely új fogadóépületének használati melegvíz, fűtés- és hűtésigény kielégítésére szolgáló hőszivattyús rendszerének kialakítása

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében lévő Mohácsi Történelmi Emlékhely új Fogadóépületének hőszivattyús energiaellátását célozza. A pályázat kivitelezési része már 2011-ben megvalósult, azonban adminisztrációs okok miatt a pályázat lezárása csak 2013-ban várható.

7.2.5. Élőhelykezeléshez kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben

A projekt a DDNPI Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetében az országosan védett természeti, valamint Natura 2000 gyepterületek természetvédelmi kezeléséhez járul hozzá. A projekt célja a nagy biodiverzitású gyepeken élő több védett növényfaj (tarka sáfrány, őszi fűzértkekercs, mocsári kosbor) természetvédelmi helyzetének, valamint az állattartás feltételeinek javítása.

Nagydorog és Bikács községhatárban a Magyar Állam tulajdonában és Igazgatóságunk vagyonkezelésében lévő magas természeti értéket képviselő gyepeket elsősorban legeltetéssel kezeljük, Szedres községhatárban csak kaszálást végzünk. A tervezett tevékenységek között szerepel a Nagydorog 016 helyrajzi számon működő állattartó telepünk felújítása és bővítése is.

A gyepekezeléshez teljes gépsort vásárolunk: traktor, homlokrakodó, oldalrendképző, hengeres bálázó, bálacsomagoló, teleszkópos rakodógép, bálaszállító pótkocsi, pótkocsi, stb. Az állattartás körülményeinek fejlesztése érdekében új eszközöket szerzünk be, melyek csökkentik a munkaerőigényt, állatvédelmi szempontból kíméletesebbé teszik a szükséges beavatkozásokat. A mobil karámrendszer és kiegészítő eszközei (karámelem, bárányóvoda, körmölőkaloda, körbála etető, bárányetető, elletőbox, stb.) lehetővé teszik a biztonságos állatgondozást.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az igazgatóság ügyiratforgalma

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Az alábbi táblázat a hatósági ügyek számát tartalmazza szakági bontásban:

Hatóságok	Ügyek száma
DD-KTVF (Pécs)	296
KDT-KTVF (Székesfehérvár)	45
AD-KTVF (Baja)	51
NYUDU-KTVF (Szombathely)	3
Erdészeti Igazgatóság (Pécs)	27
Önkormányzatok (rendezési és szabályozási tervek)	65
Rendőrség	11
Kormányhivatal	25

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

2012. évben az igazgatóságon iktatott összes ügyiratok száma: 10469db, ebből a Vidékfejlesztési Minisztériumból beérkezett összes levelek száma 530db

A minisztériumból érkezett véleményezések, javaslat és szakmai állásfoglalás kérelmek száma főosztályonkénti bontásban:

Természetmegőrzési Főosztály (TMF) - 20db

Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály (NPTF) - 26db

Jogi Főosztály (JF) - 4db

Környezetmegőrzési Főosztály (KMFF) -1db

Személyügyi Főosztály (SZIF) - 2db

A minisztériumból érkezett adatszolgáltatás kérelmek száma 2012. évben főosztályonkénti bontásban:

Jogi Főosztály (JF) - 2db

Informatikai Főosztály (IF) - 5db

Költségvetési és Gazdálkodási Főosztály (KGF) - 59db

Személyügyi Főosztály (SZIF) - 9db

Természetmegőrzési Főosztály (TMF) - 11db

Ellenőrzési Főosztály (EF) - 3db

Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály NPTF) - 23db

Minisztériumba menő jelentéseink az általuk megküldött jelentési rend értelmében 2012. évben:

- szokások havi jelentés minden hónap 25-ig: 11 esetben - Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály részére
- természetvédelmi őrszolgálat havi jelentése minden hó 5. munkanapjáig: 6 esetben ETF részére
- különleges események: rendkívüli esemény bejelentés 3 esetben

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés

- Elővásárlási jogra nyilatkozat : 179
- Természetvédelmi kezelői nyilatkozat : 49
- Turisztikai célú levelezés (vízi-túra, barlanglátogatás , versenyek) : 186
- Lakossági panasz :14

8.2. Szabálysértési eljárások

A szabálysértési ügyek száma 2012. évben a jogszabályi környezet jelentős változása miatt az előző évekhez képest csökkent. Okok:

- A szabálysértési hatósági jogkör – így természetvédelmi szabálysértési hatáskör is - 2012. április közepétől átkerült a kormányhivatalokhoz. Munkájukat szakmai, eljárási kérdésekben folyamatosan segítettük.
- A helyszíni bírságolás jogköre maradt az igazgatóságok természetvédelmi őrszolgálatánál, azonban a végrehatási rendelkezések eltérő idejű megjelenése illetve

a módosítások jogalkalmazási problémákat vetettek fel, amelyek megoldása a minisztérium koordinálásával 2013. évre lezárult. A jogértelmezés kérdésekkel érintett időszakban a természetvédelmi őrszolgálat a helyi rendőrség bevonásával, azzal együttműködve intézkedett.

- Védett/fokozottan védett madarak jogellenes pusztulása, kereskedelme miatt több eljárást kezdeményeztünk, de minden ügyben büntető feljelentés keretében.
- Kormányhivatalok előtt 36 esetben kezdeményeztünk eljárást

Az előző években indult szabálysértési eljárások végrehajtását (a bírságok adók módjára behajtása, közérdekű munkára illetve elzárásra átváltoztatása) változatlanul végezzük.

Szabálysértési eljárás	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege
2012.január- 2012. április	26	755.000.- Ft

8.3. Büntető eljárások

- természetkárosítás bűncselekmények.
- tulajdon elleni bűnelkövetés

Büntetőeljárás	Feljelentések száma
természetkárosítás	5
lopás	8

A **védett madarak pusztulása** miatt 2012. évben 5 feljelentést tettünk

1. kócsag/ gém-pusztulás Pécsi-víz: nyomozás megszüntetésével zárult, tél végén jött jelentős lehűlés miatt befagyott vízfelületeken táplálékhiány okozta az elhullást
2. rétisas-pusztulás Cikó – karbofurán mérgezés, nyomozati eljárás
3. rétisas-pusztulás Kölked-Bók karbofurán mérgezés, nyomozati eljárás
4. rétisas-pusztulás Bátmonostor karbofurán mérgezés, nyomozati eljárás
5. rétisas-pusztulás Kölked-Vizslak nyomozás megszűnt, nem mérgezés

A feljelentésekről illetve az eljárás alakulásáról a Nemzeti Nyomozóhivatalt rendszeresen tájékoztatjuk.

A **tulajdon elleni cselekmények** döntő részét a fakivágások jelentik Engedély nélküli fakivágással a Magyar Állam sérelmére elkövetett lopás bűncselekmény miatt 8 esetben kezdeményeztünk eljárást

8.4. Polgári eljárások

Polgári eljárás	Eljárás száma
per	3
peren kívül	6

Polgári nem peres eljárás - fizetési meghagyás- 8 indult 2012 évben, ebből két eljárás alakult polgári perré.

A védett területek kisajátítása, kártalanítás fizetése iránti polgári per indulását több esetben megelőztük illetve egyezséggel zártunk az érintett területek megvásárlásával, így a kártalanítási igényeket is elhárítottuk.

9. Természetvédelmi Őrszolgálat

9.1. Alapadatok

9.1.1. Személyi feltételek

Igazgatóságunk illetékességi területe nyolc tájegységből áll, melyek átlagosan 2-5 őrkerületből állnak. Felépítése a Szolgálati Szabályzatban előirt hierarchiát követi: 1 fő őrszolgálat-vezető, 1 fő őrszolgálat-vezető helyettes, 7 fő tájegységvezető, 2 fő területfelügyelő és 21 fő őrkerület-vezető.

DDNPI Természetvédelmi Őrszolgálatának adatai:

Tájegység	Tájegység Területe /ha/	Védett területek	Natura 2000-es területek	Őrkerületek száma/ Őrszolgálat létszáma
Gemenc	47.100	Duna-Dráva Nemzeti Park -Gemenc	4 db 423ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő természetvédelmi őr
Béda-Karapancsa	108.850	Duna-Dráva Nemzeti Park -Béda-Karapancsa, Dávodi Földvári-tó TT, Dunaszekcsői löszfal TT, Mohácsi Történelmi Emlékhely TT	3 db 1.998 ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő természetvédelmi őr
Kelet-Dráva	122.317	Duna-Dráva Nemzeti Park -Kelet-Dráva, Szentegáti-erdő TT	10 db 12.647 ha	2 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő természetvédelmi őr

Közép-Dráva	115.561	Duna-Dráva Nemzeti Park-Közép-Dráva, Rinyaszentkirályi-erdő TT, Csokonyavisontai fáslegelő TT, Babócsai Basakert TT	1 db 480 ha	3 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 2 fő természetvédelmi őr,
Nyugat-Dráva	73.580	Duna-Dráva Nemzeti Park-Nyugat-Dráva, Baláta-tó TT	3 db 16.691 ha	3 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő természetvédelmi őr
Somogy-Zselic	258.398	Boronka-melléki TK, Zselici TK, Csombárdi-rét TT	10 db 24.358 ha	5 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr
Mecsek	250.282	Kelet-Mecsek TK, Nyugat-Mecsek TK, Nagymező-Aranyhegy TT, Villányi Templomhegy TT, Szársomlyó TT, Feketehegy TT,	10 db, 24.658 ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 3 fő természetvédelmi őr
Tolnai	340.523	Dél-Mezőföld TK, Szakadáti-legelő TT, Pacsmagi-tavak TT, Bölcskei nőszirmoskaszáló TT, Kapszeg-tó TT	12 db 34.584 ha	4 őrkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr

Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak iskolai végzettsége	Középfokú végzettségű	Felsőfokú végzettségű	Összesen
Létszám	5	27	32
	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	40.734	3000	70000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3125	2000	5500

9.1.2. Technikai felszereltség

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságán dolgozó 32 természetvédelmi őrből 18 fő rendelkezik szolgálati gépkocsival, ebből 1 db Land Rover, 1 db VW Poló, 4 db Lada Niva, 7 db Ford Ranger., 4 db Suzuki Jimny, 1 db Suzuki Vitara. Gépjárművekről elmondható, hogy az átlagéletkoruk 9 év, az igénybevétel miatt szervizelésük jelentős kiadást ró az igazgatóságra. További 7 természetvédelmi őrnek tudtunk biztosítani szolgálati motorkerékpárt (3 db 50 cm³-es, és 4 db 125 cm³-es). Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik üzemanyagkerettel, ez az üzemanyagárak változásával több, vagy kevesebb gépjárműhasználatra ad lehetőséget. Mind a Dráva, mind a Duna mentén jó a vízi-jármű

ellátottság. 4 db modern kishajó, és 3 db nyolcszemélyes hajó továbbá kisebb faladikok, valamint kenek segítik a munkát.

Egyéb eszközellátottság tájegységekre leosztva:

Tájegység	őrlétszám	gps	számítógép	spektív	távcső	fegyver
Somogy-Zselic	5	3	3	1	2	2
Közép-Dráva	3	3	3	1	1	0
Nyugat-Dráva	2	1	2	1	2	1
Kelet-Dráva	2	1	1	2	1	2
Béda-Karapanca	5	1	3	1	2	3
Mecsek	4	3	1	0	4	4
Gemenc	5	2	1	1	4	3
Tolna	5	2	2	1	3	1
őrszolgálat-vezető	1	0	1	0	0	1

2012-ben egyenruha fejlesztést, valamint a hiánypótlást elvégeztük, 3.200.000. Ft értékben szereltük fel új egyenruhával a természetvédelmi őroket

9.1.3. Polgári természetőrök

Jelenleg 155 polgári természetőr van regisztrálva Igazgatóságunknál. Mind vizsgázott, igazolvánnyal és jelvénnel rendelkezik. A vizsga mindig írásban történik, általában öt kérdéssel: 2 jogi, 2 szakmai /botanika-zoológia/, és egy szituáció értelmezése /ez alapján tudjuk meg, hogy egyáltalán értik-e amiről tanultak/. A vizsgát kérésre megelőzi egy tanfolyam. Vizsga után együttműködési megállapodást kötünk, ami az igazolvánnyal és jelvénnel együtt max. 3 évre szól.

A tapasztalat azt mutatja, hogy a jelentkezők egy része nem tudja, hogy miért jelentkezik, csak jól hangzik, vagy esetleg állást remél ennek segítségével. A 155 főnek kb. 50%-a. aki nagyon aktív és számíthatunk rá. A többi lemorzsolódik, eltűnik a szemünk elől. Ezzel számolni kell. Előzetesen szelektálni - amennyiben megfelel a jogi feltételeknek / büntetlen előélet, magyar állampolgár/ - csak a vizsgán van lehetőség.

Az aktív polgári természetőrök három csoportra oszthatók.

- Aki valamelyik természetvédelmi őr barátjaként, ismerőseként jelentkezik, esetleg hozza magával saját ismerősét. Már a korábbi ismeretség alapján egyébként is eljön segíteni, de mivel van ez a lehetőség, levizsgáljuk és polgári természetőr lesz. Aktívak, segítőkészek, lehet rájuk számítani. Ilyen működik Somogyban, Dráva mellett.

- Egy természetvédelmi őr jelentős munkával /telefonálás, utána járás, feladat kiadás, ellenőrzés/ irányítja, szervezi a munkájukat. Általában a csoport nagy részével nincs korábbi ismeretség. Itt nagy a cserélődés, lemorzsolódás, de van utánpótlás is. Ilyen csoport működik a Mecsekben Tájégségben.

- Önállóan működő csoportok: Általában valamilyen természetvédelmi egyesület tagjai, akik egyben polgári természetőrök is szeretnének lenni. Sokszor egy vezető irányításával szerveződik a csoport, illetve végzik a munkájukat. Nagyon sokszor nem is egy védett terület közelsége /lehet, hogy nincs is ilyen/ motiválja őket, hanem a saját településükért tenni akarás. Lelkesek, szervezettek, aktívak, és fontos, hogy önállóak. Csak ritkán fordulnak a nemzeti parkhoz igazgatósághoz segítségért. Ilyen a dunaföldvári, és a dombóvári csoport. Ők teljes egészében a városért, illetve a helyi védett területekért tevékenykednek. Önállóan pályáznak, szervezik programjaikat, illetve képezik magukat. Másik ilyen csoporttípus, amikor van a közelben országos jelentőségű védett terület, és a saját munkájuk mellett befolyanak a nemzeti park igazgatóság munkájába is. Ilyen csoport van Szedresben és Pakson.

A polgári természetőrök számos feladattól aktívan kiveszik a részüket. Tanösvény táblák, útvonalak karbantartása, fizikai munkákban segítség, Árvízi védekezéskor homokzsákok pakolása, szalmabálák éjszakai őrzése saját vagyongkezelésű területen, békamentésben segítség, fészkek kihelyezése, hulladékgyűjtés. Kiveszik a részüket a természeti értékek felmérésében, hatósági ellenőrzéskor tanúként, biztosító személyként vannak jelen, illetve figyelő szolgálatot látnak el, turisztikai programokban, csoportkísérésekben segítenek. Pakson a helyi csoport pénzéből kerültek felújításra a tanösvény táblák az Ūrge-mezőn.

Nagyon fontos, hogy a polgári természetőr tevékenységéért a nemzeti park igazgatóság is felel. Ezért az ellenőrzés, a kapcsolattartás lehetőségeinkhez képest nagyon fontos feladat.

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

A védett természeti területek és értékek ellenőrzése egész évben folyamatos.

Elmondható, hogy a szabálysértési törvény módosításával 2012. II. törvény hatályba lépése során felmerülő bizonytalanságok miatt a hatósági őrzési, ellenőrzési munkát októberig csak rendőri kísérettel végeztük. Minden esetben a rendőr szabott ki helyszíni bírságot.

Novemberben valamennyi természetvédelmi őr a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer működtetésével kapcsolatban oktatáson vett részt, melynek során elsajátították a helyszíni bírság kiszabása után történő adatrögzítés folyamatát. Valamennyi őr el lett látva egy jogszabály értelmezési tájékoztatóval, amit terepi munka során is tudnak használni.

Kiemelt figyelmet szenteltünk a védett régészeti lelőhelyek ellenőrzésének. Egy esetben sikerült tettenérés után feljelentést tenni.

December 14-én lögyakorlati kiképzésen vettünk részt a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság lőterén.

December 15-én a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatával, valamint a Nemzeti Nyomozó Iroda rendőreivel

közösen a Duna Dunaföldvár és Paks közötti szakaszán átfogó vízivad vadászati ellenőrzést tartottunk.

Természetkárosítással kapcsolatos szabálysértési események:

Általánosan elmondható, hogy valamennyi tájegységben folyamatos a fakitermelési illetve a gazdálkodói tevékenység, valamint a fokozottan védett madárfajok fészek védőzónákból eredő korlátozások ellenőrzése. 2012-ben megnőtt a falopások száma, de a tettenérés nehéz. Csökkentek viszont- különösen a Mecsekben- a quaddal és terepmotorral elkövetett szabálysértések

Tájegység szerinti leosztásban:

Nyugat-Dráva Tájegység: rendszeres ellenőrzések voltak falopásokkal kapcsolatban, ill. ebben a tájegységben nagyon jellemző a gyógynövénygyűjtés. Nyári időszakban a vízitúrázók ellenőrzése folyamatos, napi feladat.

Közép-Dráva Tájegység: Folyamatos a Somogy Megyei Horgászegyesületek Szövetsége - akik a Dráva halászati kezelői- halőreivel közösen a halászati cselekmény, míg erdészettel, rendőrséggel a falopások ellenőrzése. Szintén fontos feladat nyári időszakban a vízitúrázók ellenőrzése.

Kelet-Dráva tájegység: Elsősorban horgászok, vízitúrázók, falopások ellenőrzése jellemző.

Mecsek tájegység: Falopások ellenőrzése folyamatos, elsősorban a Kelet-Mecsek Tájvédelmi Körzet térségében, valamint terepjárával elkövetett szabálysértések megakadályozására szerveztünk akciót.

Gemenc tájegység: Rendszeres, napi szintű az ellenőrzés Gemencben. Elsősorban jogosulatlan halászati cselekmények és falopási szabálysértések ügyében történt több eljárás.

Béda-Karapanca Tájegység: Hasonlóan Gemenchez, rendszeres a terület ellenőrzése.. Elsősorban halászati és falopási szabálysértések történnek. Ebben a tájegységben kiemelkedő a régészeti lelőhelyek ellenőrzése, 2012-ben egy tettenérés volt, illetve több esetben kifosztott lelőhelyeket fedeztek fel a természetvédelmi őrök.

Somogy-Zselic tájegység. A tájegységre jellemzőek a falopások, melyeknek ellenőrzése folyamatos. Rendszeres a járőrözés a saját vagyonkezelésben lévő Gyótai-halastavaknál az orvhalászat megelőzése érdekében. Egy esetben tettenéréssel sikerült megakadályozni saját vagyonkezelési erdőből falopást. Ennél az eseménynél kényszerítő eszköz használatára is sor került.

Tolnai tájegység: Elsősorban falopásokkal kapcsolatban történtek ellenőrzések, illetve Paks határában az Üрге-mezőn a quadozás és terepmotorozás megakadályozására szerveztünk akciókat.

Természetvédelmi Őrszolgálat hatósági feladatként kiemelt figyelmet fordít a más hatóságok /erdészeti, vízügyi hatóság, KÖTEVIFE/ határozatainak területi szintű előkészítésére, valamint azok visszaellenőrzésére. Ez 2012-ben 1180 esetet jelentett a teljes Természetvédelmi Őrszolgálatra nézve.

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóág működési területére 5 megyei rendőr-főkapitányság illetékességi területe esik. Kiemelkedően jó a kapcsolat a Baranya Megyei, a Somogy Megyei,

a Tolna Megyei Rendőr-főkapitányságokkal, valamint a Bács-Kiskun megyéből a Bajai Városi Rendőrkapitánysággal. A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság területére mindössze Dél-mezőföld Tájvédelmi Körzet 500 ha területe esik. Itt elsősorban a helyi kmb-tal szokott a természetvédelmi őr együttműködni.

Somogy megyében a Kaposvári, a Marcali és Barcsi Városi Rendőrkapitányságokkal szorosabb az együttműködés.

Tolna megyében a Szekszárdi Városi Rendőrkapitánysággal, valamint a Tolna Megyei Kormányhivatal Vadászati és Halászati Osztályával közösen tartottunk rendszeresen ellenőrzéseket.

Baranya megyében a Mohácsi, a Pécsi és a Szigetvári Városi Rendőrkapitánysággal szorosabb az együttműködés.

A Duna mentén közös szolgálattal tartottunk területellenőrzéseket a Mohács Vízirendőrséggel, valamint a Bajai Vízirendészeti Kirendeltséggel.

Baranya, Somogy és Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal az együttműködés az árvízi védekezéskor, illetve a védett területet érintő tüzesetekkor folyamatos. Két esetben ipari katasztrófák szimulálásakor is /nukleáris baleset a Paksi Atomerőműbe, valamint robbanás a Pécsi Üzemanyag-tároló telephelyén/ a kárfelmérési és elhárítási gyakorlatban közreműködött a Természetvédelmi Őrszolgálat.

Az MVH, Nemzeti Közlekedési Hatóság Hajózási Osztály, KÖTEVIFE, erdészeti, valamint halászati és vadászati hatóság területi szintű határozat előkészítési munkafolyamataiban, valamint a kiadott határozatok visszaellenőrzésében folyamatosan részt vesz a Természetvédelmi Őrszolgálat.

Egy esetben volt közös ellenőrzés NAV-al, melynek során egy utasszállító hajón a Mohácsi határnál 5 kg tokhalikra /kaviár/ került lefoglalásra

9.2.3. Nem hatósági feladatellátás

Természetvédelmi Őrszolgálat a hatósági őrzési, ellenőrzési tevékenységek mellett valamennyi, a tájegységeket érintő egyéb feladatban is részt vesz.

Oktatás, idegenforgalom: 2012-ben 40 túra volt meghirdetve a tájegységekben, amelyet természetvédelmi őrök vezettek. További 20 esetben történt jelentkezett csoportok szakvezetése.

A természetvédelmi őrök szakmai előadásokkal segítették az igazgatóság oktatási központjainak működését, valamint közreműködtek új turisztikai létesítmények létrehozásában, a nyomvonalak kijelölésében, szakmai anyagának összeállításában, és a meglévő tanösvények karbantartásában, felújításában.

Közmunkaprogram. Valamennyi tájegység területére felvételre került közmunkás, akiknek szakmai felügyelete és munkájuk irányítása, és visszaellenőrzése a természetvédelmi őrök feladata volt.

Vagyonkezelési feladatok: Az igazgatóság saját vagyonkezelésű területeinek kezelésében, illetve az ott folyó munkák irányításában, felügyeletében részt vesznek a természetvédelmi őrök. Szervezik és ellenőrzik a két nagy és a három ideiglenes állattartó telepen folyó munkákat, valamint irányítják és ellenőrzik az erdészeti, rét-legelő gazdálkodási és halastavi feladatokat.

Természetvédelmi kezelés: Folyamatos az élővilágvédelmi, élőhelyrekonstrukciós pályázatokból eredő tevékenységekben a Természetvédelmi Őrszolgálat közreműködése.

Monitoring: Természetvédelmi Őrszolgálat minden évben folyamatosan végzi a védett és fokozottan védett fajok állományfelmérését, kiemelt figyelemmel a réti sas, fekete gólya, kerecsensólyom állományra

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2012. évi kiadásai összességében 1.346 e Ft-ot tettek ki, amelynek 45%-át Igazgatóságunk pályázataihoz kapcsolódó kiadások képezik.

Felhalmozási kiadásokat szinte teljes mértékben a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések, illetve jogellenes földhasználati vagy birtoklási jogviszonnyal érintett földrészletek állami tulajdonba vételére biztosított forrásból kifizetett kártalanítások képezik. Saját forrásból, illetve költségvetési támogatásból megvalósuló beruházások a felhalmozási kiadások csupán 3%-át teszik ki. Felújítási munkák kivitelezésére az előző évekhez hasonlóan nem volt módunk.

A dologi kiadások tekintetében a legnagyobb volument a vagyongazdálkodás kiadási képezik. Erdőgazdálkodási tevékenységünk kiadásai (18%) az elmúlt évhez képest az aszálykár következtében fellépő újraterelítési kötelezettség miatt, illetve az intézményi működési bevételhez jelentős mértékben hozzájáruló szerkezetátalakítási munkák folytán a végvágott idegenhonos állományokat terhelő felújítási kötelezettség miatt jelentős mértékben növekedtek.

Az Igazgatóság vagyonkezelésében és saját hasznosításban lévő gyep- és szántó területein a művelési-, kezelési munkák kiadásai, illetve az állattartás kiadásai szintén magas részarányt képviselnek a működési kiadások körében, amelyek a tavalyi évhez képest az üzemanyagárak jelentős mértékű emelkedése és az aszály miatt szintén emelkedtek.

10.2. Bevételek

Az Igazgatóság bevételei 949 millió Ft-ot tettek ki a 2012. évben, amelynek 60%-a hazai és nemzetközi pályázataink támogatásaiból és hozzá kapcsolódó egyéb bevételekből tevődik össze, az alábbiak szerint.

jogcím	összeg (e Ft)
ETE	2 034
IPA	246 236
DDOP	97 804
KEOP	60 645
Nemzeti Foglalkoztatási Alap	47 549
pályázatokból származó intézményi működési és felhalmozási bevétel (fordított ÁFA bevétel, visszaigényelt felhalmozási ÁFA)	106 811
összesen	561 079

A intézményi működési bevételei 2012. évben 419 millió forintot tettek ki, amelyek az előző évhez viszonyítva 7%-os növekedést mutatnak. A bevétel növekedés egyrészt a

vagyongazdálkodásból befolyt bevételnek köszönhető, másrészt a nettó finanszírozású pályázataink fordított ÁFA bevételének. A támogatásértékű bevételek közt a pályázati források mellett a vagyonkezelés kiadásaihoz nagy mértékben hozzájáruló SAPS és nemzeti kiegészítő támogatások (52 m Ft), valamint EMVA források (17 m Ft) is magas részarányt képviselnek.

10.3. Vagyon

10.3.1. Befektetett eszközök

Vagyonunk a 2011. évihez képest bruttó értékben közel 13 %-kal, nettó értékben 14%-kal emelkedett.

A növekedés a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztéseknek köszönhető. DDOP pályázatunk keretében a Mohács Történelmi Emlékhely fogadóépület, kilátó és kiállító kupola kivitelezési munkái fejeződtek be a 2012. évben.

KEOP pályázati forrásból a Mecsek és a Villány-hegység területén található 7 barlang bejáratának biztosítása és lezárása, műszaki létesítményeik korszerűsítése valósult meg. A Vidékfejlesztési Minisztérium Természetvédelmi kártalanítás elnevezésű, 20/2/9 számú fejezeti kezelésű előirányzata terhére a Csurgó és Csokonyavisonta országos jelentőségű védett természeti területén lévő ingatlanok kapcsán kártalanításra jogosult személyek kártalanítására és az ingatlan egyidejű állami tulajdonba vételére került sor.

A 1233/2012. (VII.12) Kormány határozat alapján a nemzeti parkok területén fekvő, túlnyomórészt külföldiek által jogellenesen használt egyes védett természeti területek állami tulajdonba vétele és a külföldiek jogellenes tulajdonszerzésének megakadályozása érdekében rendelkezésre bocsátott forrásból Csurgó, Órtilos és Dunafalva területén került sor kártalanításra.

10.3.2. Forgóeszközök

Igazgatóságunk forgóeszköz állománya 405 464e Ft-ot tett ki 2012.12.31-én.

A készletek (70 M Ft) közül a legnagyobb részarányt a Kölkedi-, Nagydorogi- és Drávaszentesi állattartó telep növendékállatainak (szürkemarka, mangalica, racka, cikta juh) állománya adja.

A követelések (98 M Ft) közül a nemzetközi támogatási programok miatti követelések aránya a legmagasabb, amely két utófinanszírozott IPA pályázatunk esetén a közösségi részre jutó kiadások utólagos megtérítése miatti követelések állományát takarja. Igazgatóságunk pénzeszközeit (167 M Ft) előirányzat-felhasználási keretszámláján, valamint 2 devizaszámláján nagyrészt pályázatokhoz kapcsolódó, következő évi teljesítéssel érintett kötelezettségvállalások forrásai képezik.

Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások (71 millió Ft) utófinanszírozással érintett pályázataink megelőlegezett kiadásait takarják.

10.4. Épületek

DDOP pályázat keretében a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen új fogadóépület, kilátó és kiállító kupola átadására került sor a 2012. évben.

10.5. Eszközök

Az eszközállományunk bővülése szinte teljes mértékben pályázati forrásból valósult meg. A gépek, berendezések és felszerelések állománya 1 db kishajóval, 3 db kenuval bővült, az informatikai ellátottságunk 4 db notebook-kal és 6db számítógéppel javult.

IPA pályázat keretében a kölkedi Fehér Gólya Múzeumba oktatási és szemléltetési eszközöket szereztünk be.

A rendeltetészerű használatra alkalmatlan eszközök körében 1 db aljnövényzetsztító, 1 db motorfűrész selejtezésére került sor.

Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	<i>Személyi juttatás</i>	306 200
	<i>Járulék</i>	77 900
	<i>Dologi</i>	392 515
	<i>Működési célú pénzeszköz átad.</i>	26 097
Felhalmozási kiadások	<i>Intézményi beruházás</i>	542 833
	<i>Felújítás</i>	-
	<i>Egyéb felhalmozási kiadás</i>	-
Kiadások összesen		1 186 090

Bevételek

		Teljesítés (Ft)
Bevételek	Intézményi működési bevételek	419 149
	Működési célú pénzeszköz-átvétel	15 157
	Támogatásértékű működési bevételek	130 616
	Előző évi működési célú maradvány átvétel	1 325
	Felhalmozási bevételek	1 065
	Felhalmozási célú pénzeszköz-átvétel	149 346
	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	229 730
	Előző évi felhalmozási célú maradvány átvétel	2 750
	Bevétel összesen:	
Költségvetési támogatás	Működési	288 197
	Felhalmozási	108 400
Támogatás összesen:		263 187

Összes bevétel	1 108 733
Maradvány felhasználás	178 528
Összes bevétel	1 499 840

Vagyon

e Ft

		Bruttó érték	Érték-csökkenés	Nettó érték
Vagyoni értékű jogok		40 624	38 764	1 860
Szellemi termékek		14 861	2 899	11 962
Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	Földterület	1 630 483	-	1 630 483
	telek	54 518	-	54 518
	Épület	1 133 852	136 189	997 663
	Építmény	538 071	119 702	418 369
	Erdő	75 494	-	75 494
	Halastó	24 903	9 408	15 495
	Vagyoni értékű jog	5 302	1 250	4 052
Gépek, berendezések, felszerelések	Ügyviteli	67 266	62 525	4 741
	Egyéb	246 991	179 770	67 221
Járművek		177 429	160 635	16 794
Tenyészállatok		34 591	16 351	18 240
Beruházások, felújítások		370 952	-	370 952
Összesen		4 415 337	727 493	3 687 844

Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	4	
Bemutatóhelyek épületei	6	1
Állattartó épület	6	
Egyéb állattartó építmény	17	
Tanya	1	

Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	43	0

Kezelési tevékenység kisgépei	58	-1
Terepjáró	10	0
Személygépjármű	21	1
Motorkerékpár	8	0
Kerékpár	64	0
Vízijármű	54	3
Videokamera	8	0
Digitális fényképezőgép	20	0
Hagyományos fényképezőgép	16	0
Spektív	11	0
Kézi távcső	65	0
Számítógép, notebook	111	10

Forgóeszközök

	állományi érték (e Ft)
Készletek	69 894
Követelések	98 181
Pénzeszközök	166 674
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	70 715
Forgóeszközök összesen	405 464

11. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1.1. Látogató-, és oktatóközpontok

Tettye Oktatási Központ - Pécs

A Tettye Oktatási Központban változatos természetismereti programokat kínálunk mindenkinek az óvodás korcsoporttól a felnőttekig. A tudás megszerzésére vágyókat 2 db 30 fős multimédiás oktatóterem, izgalmas szemléltetőeszközök és felkészült oktatók várják.

Dráva Kapu Bemutatóközpont – Barcs-Drávaszentes

A bemutatóközpontban megtekinthető a Dráva folyó természeti értékeit bemutató kiállítás. A központ érdekessége az őshonos háziállat bemutató, ahol rackákat, mangalicákat tekinthetnek meg az érdeklődők. A központ 80 fős konferenciaterme nagyobb rendezvények lebonyolítására is alkalmas.

Szentborbási Oktatási Központ

2010-ben az IPA Magyarország-Horvátország „Kétnyelvű környezeti nevelés a Dráva-medencében” elnevezésű projekt keretében az épület Oktatási Központtá alakítására került sor. A Központ környékén egy kétnyelvű (magyar és horvát) tanösvény segíti a látogatókat a természeti értékek megismerésében.

11.1.2. Tanösvények

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a működési területén összesen 24 db tájékoztató táblákkal felszerelt tanösvényt kezel.

A tanösvények többsége (16 db) megfelelő állapotban van, csak egy-egy tábla szorul cserére. Az utóbbi években megtörtént tanösvénytábla felújításoknak köszönhetően 6 db tanösvény kiváló állapotban van. Sajnos 2 tanösvény (Újmohácsi tanösvény, Boros-Dráva tanösvény) kifejezetten rossz állapotban van, a táblák sérültek, fakultak, feltétlenül cserére szorulnának.

Igazgatóságunk az alábbi táblás tanösvényeket kezeli:

Báránfyoki tanösvény, Nyéki-Holt-Duna tanösvény, Újmohácsi tanösvény, Nagypartosi tanösvény, Órtilos Dráva-ártér tanösvény, Mérus-erdő tanösvény, Erzsébet-sziget tanösvény, Drávaszentesi Üde rétek tanösvény, Barcsi Borókás tanösvény, Csomoros-sziget tanösvény, Kormorános-erdő tanösvény, Boros-Dráva tanösvény, Ártéri tanösvény, Vasútoldali túraútvonal, Pandúr-szigeti tanösvény (Szeremlei Holt-Duna tanösvény), Vár-völgyi Geológiai tanösvény, Óbányai Pro Silva tanösvény, Paksi Ürge-mező tanösvény, Orfúi Vízfő tanösvény, Kismély-völgyi tanösvény, Babócsai Basa-kert tanösvény, Vén Fák ösvénye

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság a már meglévő, táblás tanösvények mellett új típusú tanösvényekkel (E-tanösvény) várja a látogatókat, melyek internetről letölthető vezetőfüzetek segítségével járhatóak végig. A tanösvények mentén a fákra, vagy kövekre festett emblémák és állomás-jelző számok segítik az önálló bejárást, de természetesen igazgatóságunk szakembereitől szakvezetés is igényelhető. A vezetőfüzetek a helyszínen QR-kód segítségével is letölthetőek.

Az első e-tanösvény (Fekete harkály tanösvény) avatására 2010-ben került sor. Igazgatóságunk az E-tanösvények körét folyamatosan bővíti, 2012-ben 6 db működik: Ammonitesz tanösvény (korábbi Templom-hegyi tanösvény), Cikta tanösvény, Denevér tanösvény, Fekete harkály tanösvény, Kövirózsa tanösvény (korábbi Jakab-hegyi tanösvény), Tőzike tanösvény

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

Nagyharsányi Szoborpark

2012-ben új bemutatóhellyel bővült a DDNPI kínálata: a Nagyharsányi Szoborpark története 1967-ig nyúlik vissza. Ekkor tartották fiatal pécsi művészek kezdeményezésére a Szársomlyó egykori kőfejtőjében az első kőszobrász szimpoziumot. A következő évben a művészek a közeli Gyimóthy-villában állandó jellegű, nyári alkotótelepet létesítettek. A műtárgyegyüttes 2009-ben műemléki védeltséget kapott.

További, már korábban is működtetett bemutatóhelyek:

Pintér-kert Arborétum - Pécs

Tettyei Mésztufa-barlang - Pécs

Abaligeti-barlang

Denevérmúzeum - Abaliget

Mészégető-források barlangja - Orfű

- Nemzeti Park Igazgatóság biztosítja a látogatók részére.

Mohácsi Történelmi Emlékhely

Fehér Gólya Múzeum - Kölked

11.1.4. Egyéb bemutató területek

Boki-Duna halászati bemutató – Kölked

Ez a gyönyörű vízterület évszázadokkal ezelőtt a Duna egy túlfejlődött kanyarulata volt, mely lefűződött és ma holtágként él tovább. A halászati bemutatóhelyen 500 évet ugrunk vissza a múltba, és egy ősi vízi világba pillanthatunk be. Megismerhetjük a hagyományos ártéri életmódot, gazdálkodást, számos érdekességet hallhatunk a rideg állattartásról, méhészkedésről, tradicionális halászati módszerekről (pl. emelő halászat, rekesztő halászat, állító halászat) és eszközökről (vejsze, milling, kece) is.

Zselici Csillagoségbolt-park

A lakott területektől és azok közeléből a csillagos égbolt legtöbb látványossága eltűnt napjainkra a fényszennyezés miatt. Egyre kevesebb hely található a Földön és Magyarországon is, ahol a sötét éjszakai égbolt természetes állapotában megmaradt – ezek egyike a Zselic, Európa első Csillagoségbolt-parkja. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság rendszeresen szervez csillagnéző túrákat, amelyek során a résztvevők csillagász szakember vezetésével ismerhetik meg az égbolt csodáit.

Szársomlyó Természetvédelmi Terület

Magyarország legdélibb hegyvidékének – a Villányi-hegységnek – legmagasabb tömbje a Szársomlyó. Erőteljes kiemelkedése sajátos és igen eltérő mikroklimatikus viszonyokat hoz létre a déli és északi oldalon, szubmediterrán klímaterületein botanikai ritkaságok élnek. A hegyen 75 védett növényfajt találtak, közülük 4 faj – közöttük a fokozottan védett magyar kikerics - kizárólag itt fordul elő hazánkban. A fokozottan védett Szársomlyó egyedülálló természeti és kultúrtörténeti értékeit szakvezetési túra keretében lehet megismerni. Az érdeklődők megismerhetik a hegyre jellemző mészkőszikla- és hasadékgyep társulásokat és jellegzetes fajait (bakszarvú lepkeszeg, korongos lucerna, téglaszínű lednek), valamint a szársomlyói vár történetét.

11.1.5. Társadalmi kapcsolatok

A társadalommal, lakossággal való kapcsolattartás, tudatformálás megfelelő terei a különböző rendezvények, vásárok, kiállítások, konferenciák, melyeket a DDNPI szervez, vagy melyeken részt vesz partnerként:

- Szivárvány Gyermekház Zöld Szombat – Családi nap, 2012. március 10.
- Víz világnapja 2012. március 23. Balokány –liget
- Utazás Kiállítás Budapest

- Madarak és Fák Napja Országos verseny területi fordulója, 2012. március 23.
- Húsvéti vásár Budapesten a Vörösmarty téren, 2012. május 1-2.
- Föld Napja a Tettye téren, 2012. április 21.
- Föld Napja Budapesten a Kossuth téren
- Duna Kincsei Vetélkedősorozat, 2012. április 18 – november 5.
- Madarak és Fák Napja városi verseny, 2012. május 10.
- Magyar tájak, magyar termékek rendezvénysorozat – Ébredő tájak rendezvénye a budapesti Vajdahunyadvárban, 2012. május 12
- Duna Kincsei vetélkedőhöz kapcsolódó akciónapok Szekszárdon és Pécssett
- Te Szedd Akció, 2012. június 2.
- Magyar Nemzeti Parkok Hete, Aggtelek, 2012. június 16.
- Cikta tanösvény felavatása, 2012. június 16.
- Szent Iván-éj a Tettyei Mésztufa-barlangban, 2012. június 24.
- Duna Nap Kölkeden a Fehér Gólya Múzeumban, 2012. június 29.
- Szamárfül Családi Fesztivál, 2012. augusztus 25-26, Pécs, Zsolnay Kulturális Negyed
- Denevérnep Abaligeten, 2012. augusztus 25.
- Megemlékezés a Mohácsi csata évfordulóján 2012. augusztus 29.
- Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban, 2012. október 1.
- Duna Kincsei Vetélkedő döntő, 2012. október 2.
- Konferencia a Tolnai-dombságért
- Állatok Világnapja városi verseny a Tettye Oktatási Központban, 2012. október 4.
- „Fekete István nyomában” –terepi kadályverseny, 2012. október 10.
- Geotóp Nap, 2012. október 13.
- Nemzeti Emlékhelyet jelző sztéle felavatása a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen, 2012. november 28.

A DDNPI saját szervezésű rendezvényein kívül nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a működési területén található települések rendezvényeinek színesítéséhez akár a szervezésben való segítséssel, akár kínálatának megjelenítésével, túrákkal hozzájáruljon, ezzel is ismertette tevékenységét a lakossággal. (falunapok A településekkel való kapcsolattartás egyik legsikeresebb eszközei azok a vándorkiállítások, melyet Dr. Kalotás Zsolt fotóiból szervezünk. A nagy sikerre való tekintettel a klasszikus farönkök kiállítási anyag mellett egy második fotósorozatot is újtára indítottunk, melyek havonta más-más településre kerülnek. Egy egész évig tartó fotópályázat eredményeként a Négy évszak a Mecsekben című fotókiállítás szintén lehetővé teszi a természeti értékek és a természetvédelem népszerűsítését.

Molnárné Lénárd Éva gyógynövényeket ábrázoló akvarelljeiről is új sorozatot indítottunk. A kaposvári Toldi Általános Iskolában a Mecsek közeteiből álló kiállítást adtunk át egy évre.

Az alábbi településeken, helyszíneken állítottunk ki: Kaposvári Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Siklósi Galéria, Dombóvár, Mohács, Magyar Mezőgazdasági Múzeum Palkonya

Az Igazgatóság rendezvényeiben, programjaiban számos új elem jelent meg. Az egyre növekvő érdeklődésre való tekintettel minden hétre kínáltunk programokat, melyek a szemléletformálás leghatékonyabb eszközei. Ezek főbb típusai:

- Jelvénygyűjtő túrák, a résztvevők év végi élménybeszámolós találkozója
- Aktív természetvédelem – békamentés, madárgyűrűzés, stb.

- Túrák helyi termelők, kézművesek bevonásával
- Éjszakai csillagnéző túrák
- Halászati bemutatók
- Ingyenes ismeretterjesztő előadások
- Duna-Dráva Nemzeti Park Klub
- Előadássorozat a Dráva Kapu Bemutatóközpontban
- Jeles napok
- Hódító hód kenutúrák
- Kis Természetvédők – pecsétgyűjtő program gyerekeknek
- Kis Természetbúvárok Szakköre
- A biológia úttörői – kutatók itthon és a nagyvilágban előadássorozat
- Öko-szemlélet a mindennapokban beszélgetéssorozat
- Kézműves foglalkozások
- Bábos gyerekfoglalkozások

Honlapok

A DDNPI saját, folyamatosan frissített honlapja (www.ddnp.hu) mellett az alábbi honlapokat tartja fenn a társadalom mind szélesebb tájékoztatása érdekében:

1. www.danubemap.eu
2. www.fehergolyamuzeum.hu
3. www.mohacsiemlekhely.hu
4. www.kalandbarlang.hu
5. www.viziturizmus.hu
6. www.barlangpecs.hu

A DDNPI az általa fenntartott honlapok mellett Facebook profillal is rendelkezik, amelynek keretében folyamatosan tájékoztatja a közönséget aktuális programjairól, híreiről.

Igazgatóságunk fontosnak tartja a naprakész technikai megoldások, informatikai alkalmazások használatát, ezért is alkalmazza a társadalom körében kiemelkedő népszerűségű közösségi oldalt. A DDNPI 2013. évi ökoturisztikai programjánálóján QR-kódot is elhelyezett. A növekvő népszerűségű alkalmazás használói a kód beolvasásával honlapunk aktuális tartalmait tekinthetik meg.

Nagy népszerűségnek örvend Békalencse című elektronikus, a nemzeti park szakmai tevékenységét is népszerűsítő hírlevelünk. Híreinket a nemzeti parki települések önkormányzatainak munkatársai saját médiájukban (nyomtatott hírlevél, tv, rádió) is megjelentetik, ezáltal is közelebb hozva a nemzeti parki tevékenységhez a lakosságot. Hírlevelünket közvetlenül 3900 címzetthez juttatjuk el alkalmanként, melynek jelentős része a saját csatornáin keresztül (pl. sajtó, önkormányzatok) további címzettekhez juttatja el a híreket.

Média megjelenések:

nyomtatott	127
Tv, rádió	97
internet	487

11.1.6. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

A DDNPI 2012-ben az alábbi új létesítményekkel bővítette kínálatát:

- Nagyharsányi Szoborpark
- Szentborbási Oktatási Központ
- Boki-Duna halászati bemutató

A DDNPI 2012-ben az alábbi már létező bemutatóhelyeken tudott különböző támogatások révén megvalósult fejlesztések segítségével interaktívabb, látogatóbarátabb szolgáltatásokat biztosítani:

- Mohácsi Történelmi Emlékhely
- Fehér Gólya Múzeum

11.1.7. Szakvezetési túrák

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság egész működési területén igénybe lehet venni előzetes bejelentkezés után szakvezetést, melyet a Természetvédelmi Őrszolgálat munkatársai, illetve az Ökoturisztikai és Környezeti nevelési Osztály munkatársai végeznek.

Ezen kívül a 2012-ben az alábbi, előre meghirdetett, garantált szakvezetési túrákkal vártuk a közönséget:

Időpont	Túra
Január 14.	Télen a jégen
Január 28.	Kikerics túra
Február 4.	Kikerics túra
Február 11.	Kikerics túra
Február 25.	Barangolás a Dráva hajdani medrében
Március 3.	A Kelet-Mecsek vadregényes patakos völgyei – Túra a Hidas- és Takanyó-völgyekben
Március 10.	Tavaszi kikelet – tájtörténeti túra Péterhidán
Március 16.	Állatövi fény túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Március 24.	Tavaszi gyógynövenytúra Cserkút környékén
Március 31.	Kisvasutazás és túra a Tóziike tanösvényen
Április 7.	Kormorán túra Gordisán
Április 14.	Nyári tóziike túra Drávaszentesen
Április 20.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Április 28.	Bazsarózsa, avagy a rackanyáj gondozza a virágoskertet – túra
Április 29.	Odúnéző túra a Fekete harkály tanösvényen
Május 5.	Hármaslevelű szellőrózsa túra
Május 12.	Réti iszalag túra
Május 18.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Május 19.	Fehér tündérrózsa túra a Barcsi Borókásban
Május 26.	Halászati bemutató a Boki-Dunánál
Június 2.	Túra Bátaapátiban
Június 9.	Csodálatos madárvilág túra
Június 16.	Cikta tanösvény avató túra
Június 19.	Élet az ártéren kiállítás és túra a Bárányfoki tanösvényen
Június 20.	Nyári túra a Jakab-hegyre

Június 21.	Szársomlyó túra
Június 22.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Június 23.	A bogdásai legelő természeti kincsei túra
Június 24.	Hódító hód kenutúra
Június 30.	Kenutúra a Ferenc-csatornán
Július 7.	Hódító hód kenutúra
Július 7.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Július 14.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Július 21.	Hódító hód kenutúra
Július 21.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Július 21.	Csillagnéző túra kisvasutazással a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben
Július 28.	Gyógynövények a népi gyógyászatban – túra
Július 28.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Augusztus 4.	Hódító hód kenutúra
Augusztus 4.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Augusztus 11.	Kenutúra a Ferenc-csatornán
Augusztus 11.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Augusztus 17.	Csillaghullás túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Augusztus 18.	Túra Nagynyáradon és a képfestő műhely megtekintése
Augusztus 18.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Augusztus 25.	Szarvasbőgés Gemencen
Augusztus 25.	Gólyák nyomában Béda-Karapancsán (Fehér Gólya Múzeum + kenutúra)
Szeptember 1.	Szarvasbőgés Szálkán
Szeptember 8.	Sárkánytúra Remeteréttől a Sárkány-szakadékig
Szeptember 15.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
Szeptember 22.	Hagyományos mesterségek Szálkán – túra
Szeptember 29.	Túra a Bélavári tanösvényen
Október 6.	„Színes lombok” túra
Október 19.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban
November 10.	Márton napi éjszakai túra

11.1.8. Erdei iskolák

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságnak nincs akkreditált erdei iskolája, mert szálláshelyet nem tudunk biztosítani a szolgáltatást igénybe vevő iskoláscsoportoknak.

11.1.9. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Egyéb ökoturisztikai szolgáltatások

Szálláshelyek:

Pécs – Pintér-kerti vendégház

A Pintér-kert Arborétum melletti házban egy háromágyas szoba, (mosogató, mikró, hűtő, kávéfőző) és fürdőszoba áll a vendégek rendelkezésére tavasztól őszig.

Abaliget

Az abaligeti Denevérmúzeum épületében található összkomfortos apartmanban egy kétágyas és egy ötágyas szoba, egy teljesen felszerelt konyha, fürdő, tv, videó, saját parkoló áll rendelkezésére. vendégeink rendelkezésére.

Drávaszentés

A Dráva Kapu Bemutatóközpontban két darab háromágyas, pótágyazható apartman, teljesen felszerelt konyhával és fürdőszobával, saját parkolóval áll vendégeink rendelkezésére.

Szentborbás

A közvetlenül a Dráva partján található épületben 7 férőhely áll vendégeink rendelkezésére. Teljesen felszerelt konyha, fürdő, mosdó, toalett, terasz szolgál vendégeink kényelmére.

A nagy udvarban sátrazási lehetőség is van.

Vízvár

Az egyszerű vendégház a Dráva egyik holtágának közelében található.

Kenutúra, kenubérlés

Kerékpárbérlés

Természetfotózás

Környezeti nevelési programok

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság saját bemutatóhelyein valósítja meg a környezeti nevelési programok legnagyobb részét, ezen felül pedig úgynevezett „utazó foglalkozások” állnak az iskolák rendelkezésére, amelyek keretein belül a környezeti nevelők az iskolákban, óvodákban tartják meg a foglalkozásokat. Számptalan iskolai, települési ökonap, ökohét, zöld nap ad lehetőséget a környezeti nevelési programok megismertetésére. Szintén az oktatási intézményekkel ápoltt kapcsolat része számos verseny megszervezése (Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja), versenyekre való felkészítés versenyek szponzorálása különböző nemzeti parkos ajándéktárgyakkal (könyvjutalom, plakátok, kézműves termékek, kiadványok)

Pécselt a Tettye Oktatási Központban 60 különböző természetismereti modul várja az érdeklődő gyerekeket, melyek között megtalálhatóak az egyes, veszélyeztetett fajok életmódját, védelmét, élőhelyeit bemutató előadások, természetvédelmi és környezetvédelmi problémakört bemutató foglalkozások. Az általános foglalkozásokon kívül szakkörök (Kis természetbúvárok szakköre, barlangász szakkör) illetve pecsétgyűjtő programsorozat (Kis természetvédők) is szolgál a környezeti nevelés szélesebb körben való megismertetésére.

Abaligeten az Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum, és a barlang fölötti felszínen kialakított Denevér tanösvény szolgál az oktatás fő színhelyéül. Itt az általános szakvezetéses barlanglátogatáson kívül az egészen kicsiket Manótúra várja, az általános és középiskolás diákok kihelyezett, különleges biológia és földrajzóra részesei lehetnek. A kölkedi **Fehér Gólya Múzeumban** 4 tematikus természetismereti modul várja az érdeklődőket, melyek között megtalálható a fehér gólyák mindennapjait, a nemzeti parki terület élővilágát bemutató foglalkozás is. „A fehér gólya élete”, „Árvíz és fokrendszer”, „Béda-Karapancsa élővilága”, „Vizek világa”

A drávaszentesi **Dráva Kapu Bemutatóközpont** állandó, a Dráva természeti értékeit bemutató kiállítása, az őshonos állatokat bemutató állattartó telepe és az Üde-rétek tanösvény szolgál a természetismereti programok megvalósítására. Tíz különböző környezeti nevelési foglalkozás áll a területen rendelkezésre, amelyek a nemzeti park értékeit, természetvédelmi céljait és az őshonos magyar háziállatokat mutatják be.

A **Szentborbási Oktatási Központban** a fő hangsúly szintén a természetismereti előadásokon és a terepi programokon van.

11.1.10. Kiadványok

2012. év során az Igazgatóság szerkesztésében megjelent ingyenes kiadványok:

- 2012. évi ökoturisztikai programajánló (7000 db)
- Fehér Gólya Múzeum plakát (1000 db)
- Hódvisszatelepítés Magyarországon (1000 db)
- Az élő Duna – foglalkoztató füzet gyerekeknek (5000 db)
- Abaligeti-barlang és Denevérmúzeum (5000 db)
- Ahol a folyók összekötnek (10000 db)
- Kirándulások a Tolnai-dombságon (5000 db)
- Kalandok a természetben (10000 db)
- A Dráva négy magyarországi mellékágának élővilága és rehabilitációja - könyv (500 db)
- Revitalisation and landscape development of riverine ecosystem in the Drava-Danube area (5000 db)

A fenti kiadványok az Igazgatóság bemutatóhelyein, kiállításokon, konferenciákon, turisztikai és környezeti nevelési rendezvényeken, falunapokon, turinform irodákban, turisztikai szolgáltatóknál kerültek kiosztásra.

A DDNPI által forgalmazott kiadványok 2012-ben:

Megnevezés

A Baláta-tó	Dráva térkép
A Boronka melléki tájvédelmi körzet	Dráva térkép hajtogatatlan
A Dráva	Gemenc
A Mohácsi Történelmi Emlékhely 1526	Gemenc album
A Szársomlyó	gemenc album (új)
A Tolnai Mezőföld természeti értékei	Gemenc térkép
A vadon élménye..	Homokpusztáktól a láptavakig
A vadon élménye... (angol)	Képeslap – DDNP
A Zselic	Kopácsi-rét térkép
Abaligeti barlang	Könyvjelző-DDNP
Abaligeti barlang plakát (új 2005.dec.)	Mohácsi Történelmi Emlékhely Információs térkép
Abaligeti tanösvény	Mohácsi Történelmi Emlékhely-„térkép”(új)
Abaligettől a Nagy-mezőig	Mohácsi Történelmi Emlékhely-„térkép”(új)-Angol
Béda-Karapancsa térkép	Őrtilostól Szentborbásig
Béda-Karapancsa term. értékei	Pintér-kert
DDNP monográfia	Pintér-kert új
DDNP plakát (új)	Szársomlyó 1.
DDNPI térkép	Szársomlyó tanösvény
Dél-Mezőföld TK természeti értékei	Szentborbástól a Kormorános-erdőig
DenevérMúzeum	Tettye-barlang képeslap
DenevérMúzeum (angol)	Tettye-park és környéke
DenevérMúzeum (német)	Tettye-tanösvény

11.1.11. Látogatóstatisztika

Bemutatóhely neve	Látogatók száma (fő)
Pintér-kert Arborétum	1714
Tettyei Mésztufa-barlang	9216

Mészégető-források barlangja	46
Abaligeti-barlang	43254
Denevérmúzeum	20280
Dráva Kapu Bemutatóközpont	2597
Mohácsi Történelmi Emlékhely	12797
Fehér Gólya Múzeum	2330
Élet az ártéren kiállítás	252
Nagyharsányi szoborpark	5205
Összesen	97691
Szálláshelyek	
Szállóvendégek száma (fő)	307
Vendégéjszakák száma	868
Ökoturisztikai szolgáltatások	
Látogatók száma (fő)	
Szakvezetési túrák (nem előre meghirdetett)	5811
Előre meghirdetett (garantált túra)	1733
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	1244
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncert)	2154
Természetismereti oktatás, tábor	12233
Összesen	23175
Mindösszesen	121173 fő

11.2. Tervezett fejlesztések 2013

- Az Ormánság területén elhelyezkedő Szaporca község határában 2014-ben valósul meg a nagyszabású Ós-Dráva Ökoturisztikai Látogatóközpont és Bemutatóhely. A létesítmény a közeli Duna-Dráva Nemzeti Park természeti értékei, a Dráva folyó bemutatása mellett óriási hangsúlyt fektet az ormánsági élet, a hagyományos gazdálkodási formák, a hagyományok élő, interaktív formában történő bemutatására, valamint a természetvédelmi, gazdálkodási, tájhasználati problémákra való figyelemfelkeltésre.
- A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2013-ban kezdi a megvalósítását a „Hungary-Croatia IPA Cross-border Co-operation Programme 2007-2013” keretében „Two rivers and one hill - new eco tourist products along Danube, Drava and Papuk” című pályázatnak. A pályázat fő célja a tervezett Mura-Dráva-Duna folyóterületen működő szervezetek együttműködésének elősegítése a területet érintő projektek megvalósításán keresztül. A projekt során megvalósítandó feladatok: a nemzeti park drávai területén található vízvári épületének átalakítása ökoturisztikai központtá és a szentborbási oktatóközpont melléképületének felújítása. A Dráva Kapu Bemutatóközpont infrastruktúrájának fejlesztése, valamint egy új halászati bemutatóhely létrehozása Béda-Karapancsán. Ezen kívül a vízitúrák egyes táborhelyeinek leöregedett infrastruktúrája lecserélődik, valamint egy új tanösvény kerül kialakításra Drávaszabolcson. Mindemelett az ökoturizmus és környezeti nevelés eszköztára is fejlesztésre kerül, az Igazgatóság kenukat, kerékpárokat, távcsöveket, spektíveket, oktatási segédeszközöket, információs táblákat, kiadványokat tervez beszerezni.

- A mecseki két Pro Silva Tanösvény és a sas-réti tanösvény átalakítása e-tanösvénnyé.
- A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet területén található Homokpusztán a folyamatos állattartás feltételeinek javítása.
- A Nagy-mező, Arany-hegy Természetvédelmi Területen a közmunka program segítségével a gyepterületek cserjeirtásának folytatása.
- A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet területén „Csillagoségbolt-park” előkészítése.
- Élőhely-rekonstrukciók a Tolnai Tájegységben: Gyűrűsi-löszvölgy (leánykőkörcsin élőhely), tátorján élőhelyeken cserje- és bálványfa irtás, szántók csereerdősítésével akácok helyén homoki gyepek rekonstrukció, Németkéri Látó-hegy cserjeirtás
- Az élőhely-rehabilitációs KEOP-pályázat keretében a Szársomlyó, a Dél-Mezőföld TK és a Dunaszentgyörgyi-láperdőn a beavatkozások megkezdése
- Dráva-menti vizitúra táborhelyek egységes arculatának kialakítása
- A Barcsi Ó-Dráva vízvisszatartásának és rehabilitációjának megvalósítása (két fenékküszöb megépítésével) IPA pályázati program felhasználásával..
- Kölkedi Fehér Gólya Múzeum új, saját tulajdonú épületbe költöztetése, a kiállítás frissítése
- Kommunikációs pályázatok – környezeti nevelés népszerűsítésére, honlap megújítására, kiadványok, kommunikációs-és marketingkampányok megvalósítására
- A Nagyharsányi Szoborpark látogatóit kiszolgáló infrastruktúra, valamint biztonsági korlát kiépítése,
- A Tettyei Mésztafa barlang állandó kiállításának bővítése

11.3. Együttműködési megállapodások

VM DASzK, Szakképző Iskola – Ujhelyi Imre Mezőgazdasági és Közgazdasági Szakközépiskola és Kollégium, Szentlőrinc
 Kémes, Általános Iskola és Óvoda
 Harkányi Gyógyfürdő Zrt.
 Szaporca Önkormányzat
 Magyar Turizmus Zrt. Dél-Dunántúli Regionális Marketing Igazgatóság
 Helian NaTour Kft.
 TéDéeM Pécs Turisztikai Nonprofit Kft.
 Magyar Csillagászati Egyesület
 Kitaibel Pál Általános Iskola
 Baranya Megyei Természetbarát Szövetség
 Villány-Siklói Borút Egyesület
 Szigetvári „Zrínyi 1566” Turisztikai Egyesület
 Baranya Megyei Falusi Turizmus Közhasznú Szövetség
 Dél-Dunántúli Falusi Turizmus Klaszter
 Harkány Város Önkormányzata
 Mecsek Egyesület
 Dél-Dunántúli Ökoturisztikai Klaszter
 Ökocsiga Közhasznú Egyesület
 Sefag Erdészeti és Faipari Zrt.
 Tekerési Kft.
 Tour-Chance Kft.
 Árkádia Műhely Kft.
 HDL-Apartman Kft.
 International Police Assosiation
 Hotel Kardosfa

11.4. Fontosabb események 2012-ben

- Tavaszi békamentés lebonyolítása Sikondán (Mecsek TE)
- Föld Napja a Tettye téren, 2012. április 21.
- Duna Kincsei Vetélkedősorozat, 2012. április 18 – november 5.
- Te Szedd Akció, 2012. június 2.
- Magyar Nemzeti Parkok Hete, Aggtelek, 2012. június 16.
- Duna Nap Kölkeden a Fehér Gólya Múzeumban, 2012. június 29.
- Megemlékezés a Mohácsi csata évfordulóján 2012. augusztus 29.
- 2012. 10.18-án, „V. Dél-Dunántúl Zöld Szigetei – Konferencia a Tolnai-dombságért” Nemzeti Emlékhelyet jelző sztéle felavatása a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen, 2012. november 28.
- 2012. október 10-én, „VI. Fekete István természetismereti, életrajzi terepi akadályverseny”
- 2012.06.16-án a Cikta Tanösvény felavatása

12. Közfoglalkoztatás

12.1. Alapfeladatok, személyi feltételek

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága a 2012. évi országos közfoglalkoztatási program keretében, 2012.01.27-2012.12.31-ig terjedő időszakban 44 fő munkanélküli foglalkoztatását valósította meg. A foglalkoztatottak közül 6 fő szakképzettséget igénylő munkakörben, illetve 38 fő szakképzettséget nem igénylő segédmunkás munkakörben került alkalmazásra.

A programban érintett települések: Pécsvárad, Pécs, Mohács, Siklós, Hosszúhetény, Drávaszentés, Vízvár, Bélavár, Kaposvár, Marcali, Ócsény, Németkér, Paks, Csurgó.

Az Igazgatóság működési területén számos olyan természeti terület található, amelynek fenntartása időről időre jelentősebb munka- és emellett kisebb mértékű eszközigénnyel jár, ami intézményi költségvetésünkből nem vagy kizárólag más szakmai feladatok háttérbe szorítása révén fedezhető. Ilyen tevékenységek egyrészt természetes folyamatok eredményeként válnak szükségessé (főként gyepterületek tisztításával, legeltetésével, allergén növények visszaszorításával, vizes élőhelyek, kisebb vízfolyások, fokok karbantartásával, erdőművelési munkálatok elvégzésével összefüggésben), részben az idegenforgalom, a területek idényjelleggel fokozódó látogatottsága, terhelése kapcsán merül fel szükségességük (tanösvények karbantartása, parkgondozás, fűnyírás, szakvezetés, bemutatók, hulladékmentesítés). Mindezen munkálatok elsősorban alacsony képzettségű munkaerőt igényelnek, ami a célterületek településeinek képzetlen, munkanélküli lakossága köréből könnyen megoldható volt.

12.2. Elvégzett feladatok, eredmények

Az Igazgatóság feladatai között szerepeltek többek között a kezelésben álló élőhely területek karbantartása, tisztítása, a tanösvények nyomvonalának, infrastruktúrájának rendben tartása, tisztítása, fejlesztése. Állatbemutató helyeinken a mindennapos állatgondozási tevékenységek elvégzése, legeltetés, a telep folyamatos karbantartása. A védett területeken illegálisan lerakott illetve szétszórt hulladék összegyűjtése, a nyílt, gyepes területeken cserjeirtási, gyepkezelési munkák elvégzése, erdőművelési munkálatok ellátása, az Igazgatóság vagyonkezelésében lévő berendezések fenntartása, karbantartása is többek között a feladatok között szerepelt. Az allergén növények visszaszorítása kiemelt feladat volt. Ezeknek a munkafolyamatoknak az elvégzésében a közmunkaprogramban dolgozó munkatársak rendkívül nagy segítséget nyújtottak Igazgatóságunknak.

Összességében elmondhatjuk, hogy a kérelemben szereplő munkafolyamatok, a tervezett területeken, a tervezett ütemezésben maradéktalanul megvalósultak. A 2012.évi programot Igazgatóságunk foglalkoztatási és természetvédelmi szempontból egyaránt hasznosnak ítéli meg.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

Igazgatóságunk munkája során a hatóságokon kívül számos intézménnyel és civil szervezettel tart fenn jó együttműködést, munkakapcsolatot. Az alábbiakban - a teljesség igénye nélkül - felsoroljuk a legaktívabban együttműködő partnereket:

Tourinform Irodák

Magyar Turizmus Zrt. Regionális Marketing Igazgatóság

Baranya, Somogy és Tolna Megyei Múzeumok Igazgatóságai

Pécsi Tudományegyetem

Kaposvári Tudományegyetem

TDM Egyesületek

Magyar Csillagász Egyesület

Mohácsi Turisztikai Egyesület

Klaszterek

Turisztikai szolgáltatók

Önkormányzatok

Oktatási intézmények

BIOKOM Pécsi Környezetgazdálkodási Kft.

Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség

Dél-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság

Tettye Forrásház Zrt.

MÁV Zrt.

Mecsekerdő Zrt.

Szivárvány Gyermezház

Pécsi Tudományegyetem Botanikus Kert

Pécsi Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.

Misina Természet- és Állatvédő Egyesület

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranyai Megyei Csoportja

Noé Bárkája Egyesület
 Ökováros-Ökorégió Alapítvány
 Pécsi Túrakerékpáros és Környezetvédő Klub
 Pro Natura Karszt- és Barlangkutató Egyesület
 Tudatosan a Környezetünkért Egyesület
 Zöld Gondolat Lovagrend Közhasznú Egyesület
 Zöld-Híd Regionális Energiahatékonysági és Környezetvédelmi Alapítvány
 Pécsi Zöld Kör Közhasznú Egyesület
 Greenpeace Magyarország Egyesület
 ReArt Műhely
 Fekete István Irodalmi Társaság, Ajka
 Dombóvári Fekete István Kulturális Egyesület
 Berkesdi Fekete István Általános Iskola
 Baranya Megyei Polgárőr Szövetség
 Somogy Megyei Horgászegyesületek Szövetsége

14. Belföldi és külföldi együttműködés

- Danube Parks hálózat keretében Duna-menti védett területek együttműködése pályázati program keretében
- Green Osijek (Horvátország) civil szervezettel való együttműködés határon átnyúló pályázati program segítségével
- Papuk Természetvédelmi Területtel való együttműködés határon átnyúló pályázati program segítségével
- Donau-Auen Nemzeti Park
- DCC

15. Ellenőrzés

No	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa, célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság belső kontrollrendszer ötödik elemének, a monitoringnak a vizsgálata.	<p>1. Az Igazgatóság működési gyakorlatában a nyomon követés (monitoring) jelen van, csak nincsen megfelelő keretbe, rendszerbe foglalva, és írásban ledokumentálva. A különböző területeken alkalmazható nyomon követési módszereket és technikákat szintén a monitoring stratégiában kell rögzíteni.</p> <p>2. A nyomon követési (monitoring) stratégiát minden szervezeti egységre, funkcióra ki kell terjeszteni.</p> <p>3. Az Igazgatóság monitoring rendszerének a kereteit az Áht. és az Ámr. hatályos szabályozásának értelmében írásos rendszerbe, keretbe foglalták.</p>
2.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság vagyongazdálkodásának az ellenőrzése.	<p>1. A belső ellenőrzés javasolja egy egységes, átfogó, főleg szakmai és jogi feladatokat összefoglaló Vagyongazdálkodási Szabályzat elkészítését, az érvényben lévő jogszabályok előírásainak figyelembevétele mellett.</p> <p>2. Az Igazgatóság belső szabályzatainak teljeskörű áttekintése megtörtént.</p> <p>3. A 12/2012.(VI. 8) VM utasítással teljes összhangban a "A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság vagyongazdálkodásában álló Nemzeti Földalapba tartozó területek használatba adása rendjéről" tárgyú Igazgatói utasítás kiadásával egy egységes, átfogó vagyongazdálkodási szabályzat elkészítése megtörtént.</p>

3.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság kontrolltevékenység vizsgálat utóellenőrzése.	Az utóellenőrzés során intézkedést igénylő megállapítás nem volt.
4.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság kontrollkörnyezet vizsgálat utóellenőrzése.	1. Indokolt az Igazgatóság ellenőrzési nyomvonalainak kiterjesztése az irányítást segítő folyamatokra is, továbbá az ellenőrzési nyomvonalak egységes szerkezetbe foglalása (eljárásrend kialakítása). 2. A felügyeletet ellátó VM új SZMSZ kiadásáról döntött. A kapcsolódó szabályzatok, nyomvonalak aktualizálására az új SZMSZ megjelenésére figyelemmel, azzal összhangban, folyamatosan kerülhet sor.
5.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság Információ és Kommunikáció vizsálat utóellenőrzése.	Az utóellenőrzés során intézkedést igénylő megállapítás nem volt.
6.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	"Siklós-Mohács Turisztikai Tengely" elnevezésű DDOP-2.1/A-2f-2009-0003 kódszámú pályázat felhasználása és elszámolása belső ellenőri vizsgálat.	1. szállítói finanszírozás esetén a kifizetés bizonylatára (számlára minden esetben vezessék rá a számla támogatáson felüli összegét (önrészt)). 2. Az Igazgatóság nem rendelkezik a tárgyi pályázat elszámolási és nyilvántartási rendjével, amit a korábbi pályázatok tekintetében elkészített. 3. Az Igazgatóság Számviteli Politikáját ki kell egészíteni a pályázatok elkülönített nyilvántartásával kapcsolatos feladatokkal.
7.	Baranya Megyei Kormányhivatal	Baranya Megyei Kormányhivatal	Céll ellenőrzés a vezetői szintek és az alkalmazottak illetmény meghatározásának jogszerűsége tekintetében	1. A vezetői és az alkalmazottak illetmény meghatározása jogszerűen történik. 2. A személyi anyag a sor- és tartalékos katonai szolgálatról néhány esetben csak dolgozói nyilatkozatot tartalmaz a katonakönyv másolata helyett, ezért ezt minden esetben pótolni kell. 3. Az ellenőrzés során hiányolt katonai igazolványok másolatának személyi anyagokba történő elhelyezése megtörtént.

16. Éves munka legfontosabb tevékenységeinek összefoglalása

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységének fő súlypontjait a vagyonkezelési tevékenység, a pályázatokból megvalósuló élőhelyrehabilitáció és infratruktúra-fejlesztés, valamint a védett területekre irányuló ökoturizmus menedzselése jelentette.

Az Igazgatóság a létszámkeretben meghatározott 68 fős kormánytisztviselői létszáma a feladatok sokrétűsége és területi tagolódása miatt szűknek mutatkozott. A zavartalan feladatellátást a természeti területek fenntartási és kezelési feladatai tekintetében a közmunkaprogram keretén belüli foglalkoztatással (44 fő), másrészt az ökoturizmus területén jelentkező létszámhiányt többletbevételeink terhére, szezonális jellegű és éves időtartamú határozott időre szóló foglalkoztatással hidaltuk át.

Az elmúlt időszak során ugyanis Európai Unió pályázati forrásból finanszírozott, új bemutatóhelyek kialakításával és meglévő létesítmények fejlesztésével, illetve szolgáltatásuk kínálatának bővítésével a bemutatóhelyek munkaerő-szükséglete megemelkedett. Továbbá az előző évek költségvetési megszorításai a bevételek emelésére készítette Igazgatóságunkat, amelyet többek között az ökoturisztika területén a bevételi lehetőségek fokozottabb kihasználásával értünk el.

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat 32 természetvédelmi őrrrel nyolc tájegységben tevékenykedik. 2012-ben a jogszabályi változások, az igazgatóság szabálysértési hatósági jogkörének megszűnése új feladatok adott a Természetvédelmi Őrszolgálatnak.

A hatósági őrzési, ellenőrzési munkát folyamatosan végezték a természetvédelmi őrök, de októberig, a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer használatának elsajátításáig csak a rendőr szabott ki helyszíni bírságot. A Természetvédelmi Őrszolgálat folyamatosan kapcsolatot tart a társhatóságokkal, valamint aktívan részt vesz az igazgatóság nem hatósági feladatellátásban.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre

A 2013. évben az előző évvel azonos kormánytisztviselői létszámkerettel, azonban a közfoglalkoztatási támogatásból finanszírozott emelt (81 fős) létszámkerettel folytatjuk a vagyonkezelési, élőhely-fenntartási feladatainkat.

A 2013. év természetvédelmi szakmai feladatai:

- Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum munkaszervezetének kialakítása, kitáblázás, projekt indítások a rezervátum területén
- A Duna-Dráva Nemzeti Park övezeti besorolásának elkészítése
- Natura 2000 területek kezelési terveinek elkészítése
- Kutatás- és monitorozás folyamatos biztosítása
- Védett erdőterületek rehabilitációjának folytatása a saját vagyonkezelés keretében.
- A kormányprogramhoz kapcsolódó jogellenes földhasználati vagy birtoklási jogviszonnyal érintett földrészletek állami tulajdonba vétele
- Élőhelykezelések, élőhelyfenntartó legeltetések és a gyepterületeken a cserjeirtás folyamatos biztosítása.
- Hatósági ellenőrzések folyamatos biztosítása a védett és a Natura 2000-es területeken
- Régészeti lelőhelyek folyamatos ellenőrzése
- Folyamatos a hatósági állásfoglalások, határozatok védett természeti, valamint Natura 2000 területeken történő ellenőrzése.

A pályázatokból megvalósuló fejlesztések 2013-ban is fontos feladatot jelentenek számunkra:

- Ős-Dráva Ökoturisztikai látogatóközpont megépítése Szaporcán
- Pintér-kert felújítása
- Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezeti-Duna (DDNP gemenci területe) területén
- Szerb-magyar határon átnyúló pályázati program (fajvédelem, ökoturisztika) végrehajtása a Vojvodina Sume védett területtel közösen
- Élőhelyfejlesztéssel egybekötött infrastruktúrafejlesztés a Dél-Mezőföld Tájvédelmi Körzetben
- IPA horvát-magyar együttműködési programból ökoturisztikai és környezeti nevelési fejlesztések a Dráva mentén és Bédán

A KEOP energiakorszerűsítési pályázataink két projektötlet előkészítése és a pályázatok beadása a feladatunk:

- Napelemes rendszer kialakítása a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen a villamosenergia-ellátás korszerűsítésére
- Igazgatóságunk Pécs, Tettye tér 8. és 9.sz. épületében nyílászáró- és fűtéskorszerűsítés

Pályázatok előkészítése a 2014-2020 közötti Európai Unió pályázati ciklusra:

- Dráva-menti vizitúra táborhelyek egységes arculatának kialakítása
- A Barcsi Ó-Dráva vízvisszatartásának és rehabilitációjának megvalósítása(két fenékküszöb megépítésével) IPA pályázati program felhasználásával..
- Kölkedi Fehér Gólya Múzeum új, saját tulajdonú épületbe költöztetése, a kiállítás frissítése
- Kommunikációs pályázatok – környezeti nevelés népszerűsítésére, honlap megújítására, kiadványok, kommunikációs-és marketingkampányok megvalósítására
- A Nagyharsányi Szoborpark látogatóit kiszolgáló infrastruktúra, valamint biztonsági korlát kiépítése,
- A Tettyei Mésztufa barlang állandó kiállításának bővítése

A Természetvédelmi Őrszolgálat hatósági őrzési, ellenőrzési feladatán túl az alábbi tevékenységeket tervezzük 2013-ban:

- a „2012. évi CXX. törvény az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról jogszabály által előírt feladatok végrehajtása” jogszabály hárít feladatot
- Együttműködési megállapodások: Az Őrszolgálat működésének a feltétele a Megyei Rendőr-főkapitányságokkal történő megkötése.
- Képzés: 2013-ban valamennyi természetvédelmi őrnek a jogszabályi ismeretekből elméleti és gyakorlati képzésen kell részt venni, amely végén eredményes vizsgát kell tenni, mely feltétele a természetvédelmi őr további munkavégzésének. Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálat a Körmenti (Somogy megyei őrök) és a Szegedi Rendészeti Szakközépiskolába (Tolna és Baranya megyei őrök) kerültek beosztásra. A jelenlegi tájékoztatás szerint az elméleti oktatás e-learning formában történik, míg a gyakorlati oktatás, valamint a vizsga egy kétnapos bentlakásos képzéssel kerül megrendezésre.
- Jelvény, és igazolványcsere: A jogszabály előírja a szolgálati igazolványok és jelvények cseréjét. A törvény előírása alapján ezt május hónapban tervezzük.
- Kényszerítő eszközök cseréje: A kényszerítő eszközök kiadását a rendőrség hatáskörébe helyezte a törvény. 2013-ban a lejárt szavatosságú vegyi sokkolók cseréjét tervezzük.
- Egyenruha beszerzések: A 2012. évi nagyobb összegű egyenruha beszerzés után 2013-ban a hiánypótlást, valamint a sérült, elhasznált védőruházat (gumicsizma, esőruha) cseréjét tervezzük.
- Lőgyakorlati kiképzés: Minden évben november végén, vagy december elején hajtjuk végre a kötelező lőgyakorlatot. Ennek helyszínét, lőteret, valamint lövészetet felügyelő személyt a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság biztosít.